

ROMAN ZAMBROWSKI

Nie tędy droga

Artykuł tow. Kuryłowicza w „Robotniku“ z dnia 7 maja znalazł już pewne echo w prasie. Komunikat Ministerstwa Przemysłu wykazał merytoryczną nieścisłość i wręcz bezpodstawność jego zarzutów.

W świetle tego komunikatu okazuje się, że ogólnikowo zaatakowany przez tow. Kuryłowicza „klan personalników“, to bardzo pożyteczni pracownicy administracji fabrycznej, mający ściśle określone ramy działalności i poważne zasługi zarówno w wysunięciu ośmiu tysięcy robotników i majstrów na stanowiska kierownicze w przemyśle, jak i w pracy nad przesiedleniem na Ziemię Odzyskane wykwalifikowanej kadry robotniczej, jak wreszcie w uruchomieniu i organizacji szkolnictwa przemysłowego, w którym kształcą się ponad 40 tys. robotników i dzieci robotniczych.

W świetle tego komunikatu okazuje się również, jak bezpodstawne i panikierskie były informacje tow. Kuryłowicza o masowej fali redukcji wśród robotników, redukcji rzekomo powodowanych względami partyjnymi. Stwierdzone bowiem zostało, że wszystkie redukcje oszczędnościowe włącznie z przesunięciami z działów nieprodukcyjnych pomocniczych do działów produkcyjnych wewnątrz zakładów pracy obejmują 30 tys. pracowników, a objęły dotychczas tylko 7 tys. pracowników.

Już tych faktów wystarczyłoby, aby nie zajmować się węgłem artykułem tow. Kuryłowicza, gdyby nie ta okoliczność, że artykuł ten nabiera szczególnej wymowy politycznej, na tle ogólnej sytuacji gospodarczej i politycznej kraju oraz na tle wczoraj opublikowanej uchwały CKW PPS w sprawie praktyki jednolitego frontu klasy robotniczej w Polsce.

Szereg zjawisk w sytuacji gospodarczej kraju, a przede wszystkim ciężkie położenie materialne klasy robotniczej musi budzić zaniepokojenie w obydwu partiach robotniczych. Obserwujemy stały wzrost naszej produkcji przemysłowej i rolniczej, zahamowały tendencje inflacyjne w naszej gospodarce i emisja banknotów pozostaje w tyle za wzrostem potoku produkcji towarów, jednocześnie jednak wskaźniki realnych płac robotniczych i pracowniczych, uległ w ostatnich miesiącach obniżeniu.

To też w celu zgromadzenia rezerw, przeznaczonych na poprawę bytu klasy robotniczej, Min. Przem. i Handlu podjęło akcję oszczędnościową, akcję, która już przysporzyła i jeszcze przysporzy miliardowe oszczędności.

Akcja oszczędnościowa i walka z przerostami zatrudnienia została całkowicie poparta przez związki zawodowe.

Dla przypomnienia wystarczy zacytować styczniową uchwałę Plenum Centralnej Komisji Związków Zawodowych:

„Plenum KCZZ wzywa masy pracujące do udzielenia pełnego poparcia wszystkim zarządzeniom czynników rządowych, zmierzającym do:

- 1) przeprowadzenia istotnych oszczędności budżetowych w zakresie wydatków administracyjnych,
- 2) przeprowadzenia oszczędności w gospodarce przedsiębiorstw państwowych i spółdzielczych na odcinku nadmiernie rozbudowanej administracji i personelu nieprodukcyjnego...“

Bardziej jaszkawo naświetla te sprawy „Robotnik“ z dnia 8 grudnia 1946 r. w artykule ówczesnego Sekretarza Generalnego KCZZ, tow. Rusinka, pt.: „Zjadacze naszego chleba“. Tymi słowami autor określa rolę pracowników administracyjnych zatrudnionych w nadmiarze. I dalej czytamy w tym artykule: „Jeśli chleb w Polsce może tylko ten, kto na ten chleb rzeczywiście zarobił“. Wprawdzie uważamy, że tow. Rusinek nieco przejawskawiał zagadnienie przerostów w zatrudnieniu, ale sama sprawa została bardzo słusznie potraktowana.

Złe się stało, że dotąd tylko Ministerstwo Przemysłu wyciągnęło odpowiednie wnioski i przystąpiło wspólnie ze związkami zawodowymi do walki o realizację tych żądań. Złe się stało, że zamiast domagać się konsekwentnej akcji oszczędnościowej we wszystkich dziedzinach i we wszystkich resortach, niektórzy odpowiedzialni towarzysze zapominają o swoich wypowiedziach i deszczują się dziury w całym, i to bynajmniej nie drogą przyjacielskiej interwencji, a publicznej polemiki.

Jasna sprawa, że poważna akcja oszczędnościowa, wkraczająca głęboko w dziedzinę produkcji, bo obejmująca oszczędności surowców, paliwa, wymagająca wzmoczonej dyscypliny pracy i zmierzająca do wzrostu wydajności pracy nie może się odbyć bezbolesnie, że wśród tych 7 tys. przeniesionych i zredukowanych robotników i pracowników — i to zarówno wśród bezpartyjnych, wśród pepesowców jak i peperowców, dotkniętych przeniesieniem czy redukcją, mogło to wywołać niezadowolone. Mogło to nawet kilku czy kilkadziesiąt robotników spowodować do napisania listów, wyrażających to niezadowolenie.

(Dokończenie na str. 3)

GŁOS LUDU

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Dzisiaj

8

stron

Rok IV

WARSZAWA, SOBOTA, 10 MAJA 1947 R.

Nr 126 (871)

Stanowisko komunistów francuskich po uchwale Rady Krajowej S. F. I. O. Działacze związkowi niezadowoleni z decyzji socjalistów

PARYŻ, 8.5 (Obsl. wł.). Biuro polityczne Partii Komunistycznej zebrało się w czwartek pod przewodnictwem generalnego sekretarza partii, Maurice Thorez'a. Biuro polityczne wyraziło uznanie dla grupy parlamentarnej i ministrów komunistycznych za to, że swoim głosowaniem dali wyraz wierności partii dla polityki przywrócenia wartości pieniądza realnym, ustalonej w styczniu br.

Biuro polityczne stwierdza, że usuwając ministrów komunistycznych z rządu za to, że wyrazili oni swą wolę obrony interesów mas robotniczych, partia socjalistyczna wzięła na siebie odpowiedzialność za odchylenie polityki francuskiej w prawo. Biuro polityczne partii wyraża ubolewanie, że głosowanie w Radzie Narodowej partii socjalistycznej usankcjonowało tę decyzję, która przyjęta została ze zbyt wielką radością przez reakcjonistów,

by nie wywołać słusznych obaw u wszystkich robotników.

Biuro polityczne raz jeszcze stwierdza wolę partii do działania w sposób, odpowiadający wielkiej partii rządowej i uczynienia wszystkiego, celem doprowadzenia do zwycięstwa polityki obrony interesów ludu, nieodłącznie związanej z obroną interesów narodowych i demokracji.

Biuro polityczne gestanawia poprzez żądania robotników odnośnie wypłaty

premię za wydajność pracy, których pełnej słuszności nikt nie może zaprzeczyć.

Rozważając w dalszym ciągu sytuację w Algierze, biuro poleciło swoim posłom w Zgromadzeniu Narodowym przyczynić się do przyspieszenia dyskusji nad projektem demokratycznego statutu dla Algieru, przedłożonego przez algierskich deputowanych komunistycznych. Projekt ten przewiduje parlament i rząd algierski, które prowadzić mają wszystkie sprawy wewnętrzne kraju. Reprezentant Francji miał by uzgodnić z rządem sprawy zagraniczne i obronę wojskową.

PARYŻ, 8.5 (PAP). Prasa francuska wszystkich odcieni poświęca swe artykuły wstępne uchwałę Rady Krajowej SFIO.

„Humanité“ podkreśla, że uchwała Rady Krajowej francuskiej partii socjalistycznej oznacza krok na prawo.

„Franc Tireur“ zaznacza, że Rada Krajowa powzięła swą uchwałę mimo ostrzeżeń, wysuniętych przez socjalistycznych działaczy CGT, Capociego i Gaziera, którzy uważają, że nie wolno dopuścić do kolizji między polityką rządu a akcją związków zawodowych. „Co pocnie premier Ramadier wobec postulatów CGT, stojącej na czele ruchu pracowniczego? Jak zdoła Ramadier pogodzić interesy konserwatywnej większości z interesami klasy robotniczej?“

Działacze robotniczy — kończy dziennik swe uwagi — uważają decyzję Rady Krajowej za błąd.

Dzienniki prawicowe nie ukrywają swego zadowolenia z uchwały Rady Krajowej SFIO. Nie mniej jednak liczne pisma prawicowe podkreślają, że obiektywnie sprawę oceniając, całkowite zerwanie między dwoma partiami robotniczymi jest nie do pomysłenia.

Prawicowy „Ce Matin“, gaullistowski „Combat“ oraz organ MRP „L'Aube“ podkreślają, że nie tylko socjaliści przeciwni są koncepcji utworzenia antykomunistycznej koalicji, która by doprowadziła do pow-

stania dwóch przeciwnych bloków politycznych.

Również w tonie innych partii znajdują się przeciwnicy antykomunistycznej koalicji.

Leon Blum, omawiając w „Populaire“ ucnwałę Rady Krajowej za. znacza, że socjaliści pragną kontynuować dotychczasową politykę gospodarczą, którą uważają za słuszną. Blum dodaje, że socjaliści nie zmierzają do poparcia planów, zawierających ryzyko utworzenia bloku antykomunistycznego we Francji oraz bloku antyrządzieckiego na świecie.

Pełne sprawozdanie z rozmowy Stalina ze Stassenem na str. 5

Strajk w Bilbao rozszerzył się

Przygotowania do strajków solarności w Barcelonie i Madrycie

PARYŻ, 8.5 (PAP). — Z nad granicy hiszpańskiej donoszą, że liczba strajkujących w Bilbao podwoiła się w ciągu ostatnich 24 godzin. Łącznie strajkuje przeszło 60 tys. robotników.

Do metalowców i robotników portowych przylączyli się: piekarze, murarze i transportowcy.

Mimo terroru policji frankistowskiej czyni się przygotowania do strajków solidarności w innych ośrodkach przemysłowych, a w szczególności w Barcelonie i Madrycie.

Dziś otwarcie Kongresu Rady Narodowej Polaków we Francji

PARYŻ, 8.5 (PAP). — Dnia 9 maja nastąpi otwarcie trzeciego kongresu Rady Narodowej Polaków we Francji. W uroczystościach, związanych z otwarciem kongresu wezmą udział przedstawiciele Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Francuskiej.

Ostatnie wiadomości

OKLAHOMA CITY. Podczas posiedzenia miejscowego zarządu jeden z reprezentantów strzelił dwukrotnie z rewolweru do senatora stanu Oklahoma, ranną go ciężko.

LONDYN. W środę, dnia 7 bm., podczas lotu ćwiczeniowego rozbił się w pobliżu Yorkshire brytyjski samolot wojskowy typu Wellington. Dwóch lotników poniósł śmierć.

PARYŻ. Według doniesienia agencji France Presse z Teheranu, zarządzeniem sztabu głównego Iranu, zniesiono stan wojenny w prowincji Kurdistanu, wprowadzony w grudniu ub. roku w wyniku walk między wojskami rządowymi a Kurdami. Obecnie na terenie tym panuje spokój.

MOSKWA. Agencja TASS donosi z Bagdadu, że od szeregu dni trwa tam strajk studentów Wyższej Szkoły im. króla Faisala. Strajk wybuchł na skutek metod stosowanych przez brytyjską administrację szkoły. M. inn. wprowadzono ostatnio kary bicia.

LONDYN. Agencja Reutersa komunikuje z Wenezueli, powołując się na doniesienia tamtejszej prasy, o zamachu stanu w Kolumbii. Zamach ten miał być do konany przez przedstawiciela armii Carriego, przy wybitnym poparciu tamtejszych liberałów.

PARYŻ. Jak donosi agencja France Presse ze Stambułu, eskadra floty amerykańskiej, która była zakotwiczona w porcie stambulskim przez 2 miesiące, wypłynęła na pełne morze, udając się w kierunku Aleksandrii.

WROTA BRANDENBURSKIE

Symbol zaborczości niemieckiej, złamanej zjednoczonym wysiłkiem narodów sprzymierzonych. 2 lata temu defilowały tędy zwycięskie oddziały polskie i radzieckie po zajęciu Berlina i bez warunkowej kapitulacji Niemiec

Pomyślne wyniki rozmów radziecko-brytyjskich Rokowania handlowe będą koetynuowane w Londynie

LONDYN, 8.5 (PAP). — Szef brytyjskiej delegacji handlowej, minister Wilson oświadczył korespondentowi agencji Reutersa w Moskwie, że brytyjsko - radzieckie rokowania handlowe będą kontynuowane w Londynie, dokąd ma się udać delegacja radziecka.

Wilson podkreślił, że delegacja brytyjska nie przybyła do Moskwy w celu podpisania układu, a jedynie w celu odbycia wstępnych rozmów. Rozmowy te były przeprowadzone w atmosferze nad-

zwyczaj przyjaznej i ustalono możliwości wymiany towarowej między obydwoma krajami w najbliższej przyszłości.

Delegacja brytyjska opuszcza Moskwę w piątek, dnia 9 bm.

Zgubna konspiracja u boku reakcji Senator USA o polityce Trumana

WASZYNGTON, 8.5. (Obsl. wł.). — Na dzisiejszym posiedzeniu senatu amerykańskiego, poświęconym debacie nad pożyczką dla Grecji i Turcji, senator Georges Bender silnie zaatakował politykę Trumana.

Bender oświadczył, że obecna polityka zagraniczna Stanów Zjednoczonych jest „złubną konspiracją u boku rzu-

dów reakcyjnych“ i dodał, że udzielenie pożyczki w wysokości 400 milionów dolarów dla Grecji i Turcji jest przyzwyczajką do udzielenia podobnych pożyczek dla innych krajów — pożyczek, które, zdaniem Bendera, pociągają za sobą wzrost cen, inflację i bankructwa w Stanach Zjednoczonych.

Delegacja brytyjskich związków zawodowych krytykuje politykę gospodarczą rządu

LONDYN, 8.5 (PAP). — W dniu wczorajszym odbyła się konferencja delegacji brytyjskich związków zawodowych oraz premiera Attlee, i ministrów skarbu, pracy, komunikacji i aprowizacji. Przedmiotem konferencji były różnice poglądów, dzielące brytyjskie

związki zawodowe od polityki gospodarczej rządu.

Przed wszystkim podkreśliła delegacja związków zawodowych swoje zastrzeżenia wobec polityki eksportowej rządu. Związki zawodowe uważają, że Wielka Brytania nie powinna eksportować zbyt wielkiej ilości maszyn. Członkowie rządu w odpowiedzi zaznaczyli, że Wielka Brytania pozbawiona jest surowców. Surowce zaś można kupić za pieniądze, uzyskane eksportem maszyn. Ministrowie oświadczyli, że w przyszłości będą mogli wziąć pod uwagę zastrzeżenia brytyjskich związków zawodowych.

LONDYN. Agencja Reutersa donosi, że w Devonporcie wykryto 2 próby zniszczenia maszyn na ostatnio wybudowanym okręcie wojennym. Mianowicie znaleziono środki wybuchowe, umieszczone w termometrze turbiny oraz stwierdzono, że ręczna pompa smarowa nie działa. Pociągnięto do odpowiedzialności inżyniera odpowiedzialnego za budowę.

Rozkaz Ministra Obrony Narodowej w drugą rocznicę zwycięstwa nad Niemcami

Minister Obrony Narodowej, Marszałek Żymierski wystosował następujący rozkaz w drugą rocznicę zwycięstwa nad Niemcami.

ZOŁNIERZE!
Pozdrawiam Was serdecznie w drugą rocznicę ostatecznego Pogromu Niemiec hitlerowskich, w dzień Święta Zwycięstwa, w dzień Waszego święta.

W dniu tym szczególnie gorąco pozdrawiam Was, żołnierze frontowi, starzy towarzysze broni. Dwa lata mija od chwili, gdy daliśmy ostatnie strzały do wroga, gdy na ziemi niemieckiej zatknęliśmy zwycięskie polskie sztandary, gdy zakończyliście bohaterskie zmagania o niepodległość i honor Ojczyzny. Na Waszych doświadczeniach, na Waszych tradycjach bojowych uczy się dziś całe nasze Wojsko.

ZOŁNIERZE!
W dniu drugiej rocznicy zwycięstwa możemy sobie z radością powiedzieć, że nie zmarno-

waliśmy czasu, nie żałowaliśmy wysiłków, nie zaprzepaściliśmy ofiary krwi naszych najlepszych kolegów. Polska, którą wywalczyliśmy, rośnie i rozwija się wspólnym wysiłkiem całego Narodu, pod przewodnictwem Obozu Demokracji. Rośnie nasza powaga i znaczenie na arenie międzynarodowej. Umocnia się jedność Narodu w pracy i walce o lepsze jutro Ojczyzny.

W drugą rocznicę kapitulacji Niemiec z wdzięcznością i przyjaźnią myślimy o naszym wielkim sojuszniku ZSRR, którego bohaterska Armia była głównym twórcą zwycięstwa, a który dziś pomaga nam wydatnie zwłaszcza w polityce zagranicznej. Sojusz Polski i ZSRR, braterstwo broni Armii Radzieckiej i Wojska Polskiego — wczoraj były podstawą naszego zwycięstwa, dziś są gwarancją nie naruszalności naszych granic — naszej niepodległości.

ZOŁNIERZE!

W dniu Święta Zwycięstwa życzę Wam dalszych sukcesów w pracy dla rozwoju i szczęścia Polski Ludowej.

Minister Obrony Narodowej
(—) Żymierski
Marszałek Polski

1 Wiceminister O. N.
(—) M. Spychalski
gen. dyw.

Międzynarodowy Fundusz Pomocy Dzieciom przyjdzie z pomocą w dożywianiu dzieci

Minister oświaty, dr S. Skrzyszewski przyjął w dn. 5 bm. delegację Rady Międzynarodowego Funduszu Pomocy Dzieciom, w osobach p. dr Marty Elliot i przewodniczącego Rady, dr. Rajchmaana oraz p. Sabina, obecnego kierownika UNRRA w Polsce.

Pani dr M. Elliot przybyła do Polski w towarzystwie dr. Schmidta, naczelnego lekarza Joint'u w Ameryce oraz swojej asystentki, p. Meierinck. Zarówno p. Elliot, jak i dr. Rajchman, zainteresowali

się sprawą organizacji dożywiania dzieci w przedszkolach, szkołach powszechnych i średnich w Polsce, ponadto sprawą kształcenia kadr wychowawców Domów Dziecka, świetlic, ogródków Jordanowskich, przedszkoli itp.

„Międzynarodowy Fundusz Pomocy Dzieciom“, ma przyjąć z pomocą w organizowaniu dożywiania dzieci, zapewniając jeden posiłek dziennie wartości 750 kalorii.

Delegacja jugosłowiańska przybywa dziś do Warszawy

Dzisiaj przyjeżdża do Warszawy jugosłowiańska delegacja gospodarcza. W skład delegacji wchodzi m. inn.: przewodniczący Komitetu Planowania, minister Hebrank, minister Handlu Zagranicznego, Petrovic i minister Andrejew.

Rozwój organizacyjny PSL - lewicy

(PAP). — Jak nas informują — PSL-Lewica rozwija stopniowo swą sieć organizacyjną w kraju. Komitety wojewódzkie PSL-Lewicy istnieją już w kilku wojewódzkich miastach, w innych komitety te znajdują się w stadium organizacji.

Do Centralnego Komitetu PSL-Lewicy napływają listy od chłopów i organizacji chłopskich, które były uprzednio pod wpływem prezesa Mikołajczyka, zgłaszające akces do Lewicy. W kołach PSL-Lewicy liczą się z tym, że NKW PSL przygotowuje nową transzę członków stronnictwa do wykluczenia.

W skład Centralnego Komitetu Organizacyjnego PSL-Lewicy wchodzi: przewodniczący — Józef Niecko, z-ca przewodniczącego — Czesław Wycech, sekretarz — Kazimierz Banach, skarbnik — Jan Dombski oraz trzej członkowie: Jan Dębiski, Bronisław Warowny i Stanisław Koter.

Elektrotechnicy brytyjscy nie zgadzają się na zatrudnienie andersowców

LONDYN, 8.5. (Obsl. wł.). — Związek Zawodowy Pracowników Elektrotechnicznych wypowiedział się na swym zebraniu w Margate przeciwko zatrudnieniu w przemyśle elektrotechnicznym Polaków, dawnych członków armii Andersa.

Bulgaria zaproszona do wysłania przedstawiciela do Londynu

LONDYN, 8.5. (Obsl. wł.). — Jak donoszą z Foreign Office, że rząd brytyjski zaproponował rządowi bułgarskiemu miłowanie przedstawiciela politycznego w Londynie.

Dopóki traktat pokojowy z Bulgarią nie został ratyfikowany, rząd bułgarski nie może mieć ambasadora w Anglii. Bulgaria jest ostatnim krajem spośród byłych satelitów osi, który dotąd nie posiada przedstawiciela w Londynie.

Odroczenia pomocy dla Grecji i Turcji domaga się opozycja w Kongresie USA

WASZYNGTON, 8.5. (PAP). — Opozycja opozycji w sprawie odroczenia pomocy amerykańskiej dla Grecji i Turcji o 60 dni zostanie prawdopodobnie przedstawiona Izbie Reprezentantów po wznowieniu dyskusji nad programem tej pomocy. Ostateczne głosowanie ma się odbyć w piątek. Ze strony opozycji

Telefoniści w USA odnieśli zwycięstwo Strajk zakończył się podwyżką płac

WASZYNGTON, 8.5. (PAP). W czwartek, dnia 8 bm., został podpisany przez amerykańskie towarzystwo telefonistów i związek pracowników telekomunikacyjnych układ, który ma na celu zakończenie długotrwałego strajku.

W myśl tego układu płace zostaną podniesione przeciętnie o 4,4 dolara tygodniowo. Układ ten musi być jeszcze ratyfikowany przez komitet wykonawczy związku zawodowego.

NOWY JORK, 8.5. (PAP). Jeden z wy-

Premierzy niemieccy z 4 stref mają się zebrać na konferencję w Monachium

LONDYN, 8.5. (PAP). Według doniesienia agencji Reutera z Monachium, premier Bawarii — Ehard, wystosował zaproszenia do premierów wszystkich stref okupacyjnych w Niemczech na specjalną konferencję, która ma się zająć omówieniem sprawy zjednoczenia gospodarczego.

Delegacja Rządu Ukraińskiej SRR odleciała wczoraj do Kijowa

Delegacja rządowa USRR, z wicepremierem rządu, W. P. Starczenko na czele, w dniu 7 bm. udała się do Krakowa. Po zwiedzeniu miasta i jego zabytków oraz kopalni soli w Wieliczce, goście ukraińscy byli podejmowani śniadaniem przez wojewodę krakowskiego Pasenkiwicza.

Churchill spotka się z gen. de Gaulle na obiedzie w pałacu Elizejskim

PARYZ, 8.5. (Obsl. wł.). General de Gaulle został zaproszony na obiad, który zostanie wydany w sobotę wieczorem w pałacu Elizejskim na cześć Winstona Churchilla. Przed obiadem Churchill zostanie uroczystie udekorowany „medalem wojkowym”.

Uznanie Komisji Skarbowo-Budżetowej dla pracy Ministerstwa Ziem Odzyskanych. Dokonało ono wielkiej pracy nad zagospodarowaniem tych ziem

W dalszym ciągu dyskusji nad budżetem Ministerstwa Ziem Odzyskanych, rozpatrywanym na wczorajszym posiedzeniu Komisji Skarbowo-Budżetowej Sejmu, zabrał głos pos. Sadowski (S. P.), mówiąc o sytuacji ziem odzyskanych. Mówca wskazał wypadki odbierania warsztatów rzemieślniczych i przenoszenia rzemieślników do innych miejscowości.

Pos. Załęski (PSL) również poruszył sprawę rzemiosła na Ziemiach Odzyskanych. Sprawę rzemiosła omawia także poseł Domiński (SP).

Pos. Blinowski (PPR) podkreśla specjalny charakter zadań Min. Ziem Odzyskanych. Są to historyczne zadania narodu. Na przestrzeni dwóch lat na terenie Ziem Odzyskanych została już dokonana olbrzymia praca. Przesiedlonych zostało przeszło 5 milionów osób, czyli tyle, ile wynosi liczba ludności jakiegos niewielkiego państwa.

Powołanie oddzielnego Ministerstwa dla Ziem Odzyskanych nie tylko nie opóźniło procesu skłaniania tych ziem z Macierzą, ale przeciwnie — jak wykazała to dotychczasowa praktyka — wybitnie proces ten przyspieszyło.

Posel Kosydarski (PSL NW) poruszył sprawę budownictwa na terenie Szczecina.

Posel Jędrzychowski (PPR) zwraca uwagę, że nie jest właściwie używanie przez członków Komisji Skarbowo-Budżetowej określenia, iż na jakiejkolwiek cele „środki muszą się znaleźć”. Członkowie Komisji Skarbowo-Budżetowej mają specjalny obowiązek porządkowania wydatków państwowych według hierarchii celów.

Posel Rataj (SL) stwierdza, że jeżeli chodzi o moment polityczny na terenie międzynarodowym, to nie może być lepszego argumentu, jak ten, że tak wiele uwagi poświęcany Ziemiom Odzyskanych.

Posel Krygier (PPS) jest zdania, że zadanie wysunięte pod adresem Mini-

sterstwa, aby akcja nadawania własności została zakończona w bieżącym roku, idzie zbyt daleko. Mówca wyraził przekonanie, że nie czas jest jeszcze na likwidację Ministerstwa Ziem Odzyskanych.

Wiceminister Ziem Odzyskanych, Dubiel przypomniał, że główną przyczyną

powołania Ministerstwa Ziem Odzyskanych w listopadzie 1945 r. była potrzeba istnienia centralnego, sprawnie działającego ośrodka administracyjnego, który by skupił wszystkie nici zagospodarowania Ziem Odzyskanych. Mówca stwierdza, że zadania te nie są jeszcze całkowicie zrealizowane, choć osiągnięcia mogą napawać dumą naród polski.

Przechodząc do spraw szczegółowych, wiceminister Dubiel zapowiada pozytywne ustosunkowanie się Ministerstwa do wszystkich postulatów oszczędnościowych. Ministerstwo je wykona i pójdzie jeszcze dalej.

Najważniejszym zagadnieniem jest zagadnienie uwłaszczenia. Pierwszą fazą akcji uwłaszczeniowej w osadnictwie rolnym było przyjęcie wniosków od osadników. Na 400 tysięcy wniosków do kwietnia br. przyjęto 300 tys.

Wicemin. Ziem Odzyskanych Czajkowski, odpowiadając na kwestie poruszone przez posła Sadowskiego, wyjaśnił zagadnienia kompetencyjne na Ziemiach Odzyskanych oraz podał szczegóły gospodarki rolnej na tych terenach.

M. inn. stwierdził, że w r. 1945 na jesieni zasianych było tylko 500 tys. ha, w roku 1946 na wiosnę — milion 200 tys. ha, w tym roku planowane jest zasianie 2 milionów ha.

W r. 1945 zebrano plony na 1.700 tys. ha, w roku obecnym planuje się zbiór z 3 milionów 200 tys. ha, na ogólną ilość 4.800 tys. ha ziemi ornej. W pierwszym okresie gospodarki na Ziemiach Odzyskanych było tylko 90 tys. koni i 100 tys. sztuk bydła, obecnie liczba koni przekracza 300 tys., a liczbą bydła 540 tys. Stosunkowo mały wzrost wykazuje stan trzody chlewnej ze względu na brak paszy i ziemiaków. Pogłowie trzody chlewnej wynosi obecnie przeszło 400 tys. sztuk.

Po wyczerpaniu dyskusji przewodniczący, pos. Jędrzychowski poddał pod głosowanie rezolucję, zgłoszoną przez posła Rataja, wyrażającą uznanie dla prac Ministerstwa Ziem Odzyskanych. Rezolucja ta przyjęta została jednogłośnie.

Wnioski, zgłoszone przez posła Frankowskiego i posła Dziedzicę, postanowiono przesłać do komisji Ziem Odzyskanych. Wszystkie wnioski referenta i posła Langera, dotyczące zmiany sum budżetowych, odesłano do 3 czytania.

Anglia winna wycofać wojska z Indii

Ośwadczenie przywódcy „rebeliantów” Crossmana

LONDYN, 8.5. (SAP). — Posel Crossman przywódca grupy „rebeliantów” Labour Party oświadczył, że Wielka Brytania powinna wycofać swoje wojska z Indii, z Bliskiego i Środkowego Wschodu w ciągu najbliższych dwóch lat. Zda

Nowe państwo powstaje w Azji

Republika Mongoli. Wewn. w stadium organizacji

PEKIN, 8.5. (Obsl. wł.). Jak donosi radio komunistyczne, autonomiczna republika Mongolii Wewnętrznej znajduje się w stadium organizacji. Stolicą republiki jest Wang Yeh Miao, odalone o 400 km na zachód od Charbinu. Wiadomość ta została podana przez lidera komunistów mongolskich i członka centralnego komitetu chińskiej partii komunistycznej, Yun Seh. Oznajmił on, że dwa miliony obywateli Mongolii Wewnętrznej będą się oddać rządowi same. „Z pomocą komunistów chińskich stworzymy potężne państwo i własną armię” — powiedział Yun Seh. „Będziemy utrzymywali braterskie stosunki pomiędzy narodem chińskim i narodem mongolskim”.

NANKIN, 8.5. (Obsl. wł.). Radio komunistyczne doniosło, że wojska komunistyczne zajęły miasto Yaoh Sien, położone 75 km na północ od Sian, Yaoh Sien było bazą aprowizacyjną nacjonalistów w prowincji Yenan. Na skutek zdobycia miasta zostały przecięte drogi komunikacyjne pomiędzy stolicą prowincji Shensi-Sianem i miastem Yenan.

Stanowisko USA w sprawie Palestyny

Oświadczenie gen. Marshalla na konferencji prasowej

Przedstawiciel Agencji Żydowskiej przed komisją ONZ

NOWY JORK, 8.5. (PAP). — Przedstawiciel Agencji Żydowskiej z rabinem Silverem, na czele, zostali zaproszeni do zajęcia miejsc przy stole obrad na posiedzeniu komisji politycznej Zgromadzenia.

Składając oświadczenie przed komisją Silver podkreślił, że władze mandatowe postępują tak, jak gdyby miały one władzę suwerenną nad Palestyną. Zagadnienie Palestyny nie można traktować, jak sprawy sporu dwóch narodów lub też sprawy uchodźców. Deklaracja Balfoura mówi wyraźnie o ustanowieniu w Palestynie państwa dla Żydów. Władze mandatowe nie mogą zabronić rozwoju państwa żydowskiego.

Następnie Silver wysunął propozycję, aby rząd brytyjski nie zwlekając do sesji wrześniowej Generalnego Zgromadzenia zdał sprawozdanie z administrowania Palestynie.

Zaproponował on również, aby ONZ za pośrednictwem specjalnej komisji za poznała się z pracą i osiągnięciami Żydów w Palestynie. Komisja powinna zbadać podstawowe przyczyny tragicznych niepokojów w Ziemi Świętej. Komisja powinna również zbadać, dlaczego Żydzi, którzy ocalili z piekła hitlerowskiego w sposób bezlitosny nie są dopuszczani do ziemi ojczystej.

Wreszcie Silver proponuje, aby jak najszybciej specjalna komisja zawiadła obozy uchodźców żydowskich, w których panują straszliwe warunki. Jedyna nadzieja dla tych ludzi jest dostanie się do Palestyny.

Naród żydowski był w czasie wojny aliantem i poniósł największe ofiary. Naród żydowski wierzy ONZ, wierzy w triumf zasad moralnych.

Po przemówieniu Silvera, przedstawiciel Wielkiej Brytanii Cadogan oświadczył, że jest do całkowitej dyspozycji specjalnej komisji dla przeprowadzenia badań, jeśli Generalne Zgromadzenie taką komisję powoła.

WASZYNGTON, 8.5. (PAP). — Amerykański sekretarz Stanu Marshall oświadczył na konferencji prasowej, że rząd Stanów Zjednoczonych nie zmienił poglądów na sprawę Palestyny, które znalazły wyraz w kilku oświadczeniach prezydenta Trumana.

Marshall stwierdza jednak, że Stany Zjednoczone nie kładą nacisku na to, by program amerykański był realizowany na obecnej sesji Generalnego Zgromadzenia. Stany Zjednoczone pragną, aby sprawę Palestyny zbadała specjalna komisja, która składałaby się z przedsta-

wicieli państw neutralnych. Sprawozdanie to byłoby przedmiotem dyskusji na wrześniowej sesji Generalnego Zgromadzenia.

Polsko-radziecka Komisja Delimitacyjna na przyjęciu w Belwederze

W związku z zakończeniem prac związanych z delimitacją granicy pomiędzy Polską i Związkiem Radzieckim, Prezydent R. P. przyjął w dniu 6 bm. w Belwederze, w obecności wiceministra spraw zagranicznych, dr. St. Leszczyckiego, delegację polską mieszaną komisji w składzie — przewodniczący wiceminister, dr. A. Zarutk, Michałowski, członkowie gen. dyw. J. Bordziłowski, plk T. Naumienko i generał sekretarz, naczelnik wydziału radzieckiego w MSZ, J. Zambrowicz oraz delegację radziecką w składzie — przewodniczący radca, A. M. Aleksandrow i członkowie gen. mjr G. M. Czumałow i gen. mjr Krassowski oraz generał sekretarz Lagunow.

Po wycieczce w Belwederze delegacja radziecka podejmowana była przez delegację polską.

Następnego dnia delegacja radziecka wyjechała na lotnisko, na którym prócz przewodniczącego i członków delegacji polskiej, obecni byli: minister spraw zagranicznych, Zygmunt Modzelewski, szef sztabu W. P., gen. Korczyca, wiceminister spraw zagranicznych, dr. St. Leszczycki, wiceminister administracji publicznej, Wł. Wolski, minister pełnomocny, Józef Olaszewski, wyżsi oficerowie W. P., wyżsi urzędnicy Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Głównego Urzędu Pomiarów Kraju.

Ze strony radzieckiej, prócz przewodniczącego i członków delegacji radzieckiej, obecni byli: ambasador ZSRR w Warszawie, W. Z. Lebiediew, radca ambasady radzieckiej, W. G. Jakowlew i P. F. Mazurenko, attaché wojskowy ambasady ZSRR, gen. M. S. Masłow i inni.

W dniu 8 bm., zeznano przez delegację polską w pełnym składzie, delegacja radziecka odleciała do Moskwy.

wodniczącego i członków delegacji polskiej, obecni byli: minister spraw zagranicznych, Zygmunt Modzelewski, szef sztabu W. P., gen. Korczyca, wiceminister spraw zagranicznych, dr. St. Leszczycki, wiceminister administracji publicznej, Wł. Wolski, minister pełnomocny, Józef Olaszewski, wyżsi oficerowie W. P., wyżsi urzędnicy Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Głównego Urzędu Pomiarów Kraju.

Ze strony radzieckiej, prócz przewodniczącego i członków delegacji radzieckiej, obecni byli: ambasador ZSRR w Warszawie, W. Z. Lebiediew, radca ambasady radzieckiej, W. G. Jakowlew i P. F. Mazurenko, attaché wojskowy ambasady ZSRR, gen. M. S. Masłow i inni.

W dniu 8 bm., zeznano przez delegację polską w pełnym składzie, delegacja radziecka odleciała do Moskwy.

SPEKULANCI POWINNI PŁACIĆ by młodzież niezamożna mogła się uczyć. Min. tow. Skrzeszewski o budżecie Min. Oświaty

Po zakończeniu dyskusji nad preliminarzem Min. Oświaty na Komisji Skarbowo-Budżetowej, zabrał głos minister oświaty tow. Skrzeszewski.

Stwierdził on, że jakkolwiek wszystkie życzenia, przedstawione przez referenta należy uznać za skromne, to jednak zagadnienie budżetu Ministerstwa Oświaty musi być traktowane

w ramach tych możliwości, którymi dysponuje państwo w obecnym momencie.

Większość nauczycielstwa odnosi się z niezwykłą gorliwością do pracy, przy czym ze szczególnym naciskiem podkreślić należy bohaterską wprost pracę nauczycieli niewykwalifikowanych, którzy nieustannie pracują nad sobą.

Ministerstwo Oświaty podjęło już pracę nad stworzeniem nowego modelu wychowawczego w szkolnictwie. W ciągu najbliższych wakacji Ministerstwo projektuje zorganizowanie szerokiej sieci kursów o Polsce współczesnej.

Jeśli chodzi o zagadnienie bezpłatności nauczania minister stoi na stanowisku, że nie ogranicza się ono jedynie do bezpłatności pobierania nauki, lecz musi obejmować również sprawę internatów, podręczników i innych form pomocy. Sama bezpłatność nauczania nie wystarczy, aby młodzież robotnicza i chłopska mogła korzystać w szerokiej mierze z nauki.

Dlatego też — oświadcza minister — przychodzimy do przekonania, że postulat wolności w ramach oświaty musi być zachowany, jednakże tam, gdzie tego dobro Polski wymaga, Ministerstwo Oświaty ma prawo ingerowania.

Jeśli chodzi o działalność Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych, to działalność ta zasługuje na najwyższe uznanie. Państwowe Zakłady zdołały wydać miliony podręczników szkolnych po najniższych cenach rynkowych.

Reasumując, minister stwierdza, że do wszystkich wniosków referenta postawia Kurpińskiego ustosunkowuje się pozytywnie, ale w szczególności prosi Komisję o uwzględnienie następujących podwyżek budżetu: 400.000.000 zł na godziny nadliczbowe dla nauczycieli, 60.000.000 zł na kursy dla nauczycieli i 50.000.000 zł na wydawnictwa.

» TRYBUNA WOLNOŚCI « TYGODNIK POLITYCZNO - SPOŁECZNY

w numerze 13 przynosi:

- WŁADYSŁAW GOMUŁKA (Wiesław) — Dalej marsz naprzód
ANDRZEJ PIWOWARCZYK — 1 Maj — świętem narodu
BRONISŁAW MINC — Niska wydajność pracy, jej przyczyny i drogi poprawy
JACEK ROLICKI — Przez Kołobrzeg na Berlin
B. POLEWOJ — Prawo okupione krwią
STEFAN TARNOWSKI — Na straży pokoju
ROMAN KORNECKI — Ameryka boi się jutra
B. DUDZIŃSKI — Jak Franco wysługiwał się państwu „osi”

Z całego kraju — Kronika kulturalna — Ok. 30 zdjęć i karykatur.

KRONIKA POLITYCZNA

PRZYJĘCIA W BELWEDERZE
Prezydent R. P. przyjął w Belwederze delegację Towarzystwa Uniwersytetów Ludowych w osobach ob. ob.: Popławskiego, Zdrożnego i Laskowskiej. Delegaci poinformowali ob. Prezydenta o pracach Uniwersytetów Ludowych.

W dniu 8 bm., Prezydent R. P., w towarzystwie inż. Romana Piotrowskiego, komisarza dla spraw odbudowy Warszawy przy Ministerstwie Odbudowy oraz szefa kancelarii cywilnej, ob. K. Mijała i jego zastępcy, inż. S. Papięskiego, zwiędz znajdujący się w remoncie gmach b. GISZ, w którym znajdują pomieszczenia urzędów i biura Rady Państwa.

PRZYJĘCIA W MSZ
Minister spraw zagranicznych Zygmunt Modzelewski, przyjął w dniu 8 bm. chargé d'affaires Francji w Warszawie p. Jean de Bausse. Tegoż dnia minister Modzelewski przyjął ambasadora ZSRR w Warszawie, p. W. Lebiediewa.

Minister Drohojowski o swej podróży po Ameryce Środkowej
Meksyk 8.5. (PAP). — Posel R. P. w Meksyku Drohojowski złożył, po powrocie z Ameryki Środkowej, oświadczenie, w którym zreasumował cele swojej podróży.

„Wszędzie — zaznaczył poseł — spotkałem się z oznakami wielkiej sympatii dla demokratycznej Polski. Szczególnie życzliwie stanowisko okazała prasa w San Salvador, która poświęciła szereg dłuższych artykułów o Polsce”.

Dziennikarze rumuńscy u Marszałka Sejmu
Marszałek Sejmu Ustawodawczego, Władysław Kowalski przyjął delegację dziennikarzy rumuńskich w godzinach przedpołudniowych dnia 8 maja br.

Obrady Prez. dium CKW PPS
(SAP). W dniu 7 bm., toczyły się obrady przydiu CKW PPS. Przedmiotem obrad były ważne zagadnienia gospodarcze i polityczne. Rozpatrzone również szczegółowo sytuację na odcinku współpracy PPS i PPR. Powzięto szereg uchwał.

CKW PPS powołał do sekretariatu dodatkowo tow. Cwikła Tadeusza i Rapackiego Adama, przy czym tow. Rapackiemu powierzono funkcję sekretarza dla spraw ekonomicznych. CKW PPS, w stosunku do podjęciu do dotychczasowej pracy współpracującemu z sekretariatu tow. Jabłońskiemu Henrykowi.

Delegacja prawników polskich przybyła do Londynu
LONDYN, 8.5. (PAP). W czwartek po południu przybyła do Londynu delegacja prawników polskich, której przewodniczą: prezes Barekowski i wiceminister sprawiedliwości Chajm.

Delegację powitał w imieniu rządu brytyjskiego prokurator generalny Shawcross, dyr. depart. Foreign Office. Hencock oraz inni przedstawiciele brytyjscy.

Obecność delegacji polskiej w Wielkiej Brytanii stanowi rewizytę na pobyt Shawcrossa w Polsce w roku ubiegłym.

Transport repatriantów z ZSRR
Do Białegostoku przybył transport repatriantów z ZSRR, w liczbie 165 osób. Część z nich odjechała do rodzin w woj. białostockim, reszta udała się na Ziemię Odzyskaną.

Dzień zwycięstwa nad hitleryzmem był zwycięstwem koncepcji demokracji polskiej

Dwa lata temu skapitulowały Niemcy hitlerowskie. Dzień 9 maja przeszedł do historii jako dzień największej klęski imperializmu niemieckiego. Wojna, która swymi płomieniami ogarnęła prawie cały glob ziemski i trwała z górą 5 lat wygasła na gruzach Berlina.

Zwycięstwo narodów sprzymierzonych było jednocześnie zwycięstwem Polski. Zwycięstwem tak wielkim, że trudno o podobny przykład w naszych dziejach. Trwający od wieków pochód germański na wschód został odrzucony wstecz o setki kilometrów na linię Odry i Nysy. Przywrócone zostały Polsce ziemie, zdawałyby się na zawsze już stracone, ziemie nad którymi od czasów Bolesławów niepodzielnie panowała przemoc germańska.

Razem z tymi ziemiami powróciły do Polski obrzynie bogactwa kopalniane Śląska, powróciły setki miast i potężny przemysł, na którym opieramy dalszy nasz rozwój, przywrócone nam zostało z górą 500-kilometrowe wybrzeże Bałtyku. Zlikwidowaliśmy niebezpieczne okrajenie Polski, mamy nowe skrócone granice, które są jednym z czynników gwarantujących w decydującej mierze nasze obecne bezpieczeństwo.

Taki jest w najogólniejszych zarysach bilans wojny polsko-niemieckiej, która się rozegrała napaścią na nasz kraj, ramieniącego września 1939 r. Wojna ta była jednym z wielkich odłamków światowych zmagani z hitleryzmem.

Oczywiście, różne elementy

złożyły się na druzgocąca klęskę imperializmu niemieckiego. W obozie narodów sprzymierzonych działały różne siły, które mimo odrębności swych celów zainteresowane były wspólnie, aby pow

parciu tych sił, dzięki poparciu klasy robotniczej wszystkich krajów, koalicja antyhitlerowska wytrzymała najeźźsze uderzenia niemieckie. Te właśnie siły ludowe nadały wojnie sens ideologicz

kół na przebieg wojny, mimo przerwania głównego ciężaru wojny na ZSRR, który skupiał za swym frontem przeważającą część sił niemieckich, zwyciężyła koncepcja całkowitego rozgro

damu, który był wyrazem decydującego głosu Związku Radzieckiego w końcowej fazie wojny. Usiłuje się pomniejszyć owoce zwycięstwa z 9 maja 1945 roku.

Nie trzeba wyjaśniać, że losy Polski, jej przyszłość i bezpieczeństwo, związane były i związane są obecnie z koncepcją reprezentowaną przez Związek Radziecki i cały obóz światowej demokracji. Potrafiła to przewidzieć jeszcze w latach okupacji polska myśl demokratyczna i dla tego wskazała narodowi polskiemu właściwą drogę, po której wien kroczyć.

Demokracja polska wskazywała, że miejsce naszego narodu jest w obozie światowej demokracji i postępu, że tylko przez zwycięstwo tego obozu osiągniemy nasze narodowe wyzwolenie. Demokracja polska wskazywała na konieczność współdziałania ze wszystkimi siłami demokracji w walce ze wspólnym wrogiem hitlerowskim. Demokracja polska wskazywała, że zwycięstwo w walce z hitlerowskim najazdem narodu polski osiągnie tylko stając na gruncie wielkiej przebudowy, przez postawienie na swe czoło nowych, ludowych sił, przez odrzucenie reakcyjnych bankrutów, którzy doprowadzili kraj do wrześniejszej katastrofy. Demokracja wskazywała, że sojusz z Związkiem Radzieckim jest niezbędna przesłanką zwycięstwa nad niemieckim wrogiem Polski.

Droga, którą wskazywaliśmy narodowi, była drogą wspólnej walki Wojska Polskiego i Armii Radzieckiej, była to droga sojuszu i przyjaźni z ZSRR. Dzięki temu, że wkroczyliśmy na tę drogę, zgodną z interesami naszego narodu drogi, mogliśmy odzyskać w wyniku wojny Ziemi Zachodnie i obić się trwałe w swe posiadanie. Ta droga, łamiąc opór wroga, doszła żołnierzy polski do Berlina i zatknęła na jego murach biało-czerwone sztandary. Na tej drodze wzmacniamy dziś niepodległość i siłę Rzeczypospolitej.

A. Kubacki

NA TEMATY DNIA

„Przemysł

Ziem Odzyskanych”

11 maja br. otwarta zostanie w Warszawie wystawa przemysłu Ziemi Odzyskanych.

Zadania, jakie przed sobą postawili organizatorzy wystawy, są poważne. Chodzi o zapoznanie społeczeństwa z dorobkiem dwóch lat intensywnej pracy, dwóch lat wyrzeczeń, ofiarności i pionierskich wysiłków narodu polskiego, skierowanych na odbudowanie Ziemi Odzyskanych. Wystawa ma nam uświadomić nie tylko osiągnięcia już zdobyte, ale i możliwości rozwojowe ZO. Ma wrzeczcie być jedną z form odpowiedzi na zamiary tych, którzy wzięli na siebie niezbyt zaszczytną misję patronów rewizjonizmu niemieckiego.

W tym miejscu pragniemy zwrócić uwagę organizatorom wystawy, jak również działaczom społecznym i politycznym poszczególnych zakładów pracy na konieczność i pożyteczność organizowania grupowego zwiedzania wystawy.

Chodzi nam przede wszystkim o ludzi pracy — o tych, którzy ponoszą największe ciężary, związane z odbudową ZO. Organizowanie grupowych wycieczek na wystawę z udziałem przewodników, da robotnikom możliwość dokładnego zapoznania się z tym, co przy indywidualnym zwiedzaniu dojrzą tylko powierzchownie. Przyciągnięcie działaczy związkowych i świetlicowych do tego zadania ułatwi zorganizowanie tych wycieczek.

Nie jest to, oczywiście, jedyna forma popularyzacji wystawy i naszej pracy na ZO. Chodzi nam nie o zastosowanie konieczne i jedynie tej formy — lecz o taki stosunek do wystawy, który by umożliwił zapoznanie się z nią jak największej ilości robotników.

Ciekawa inicjatywa

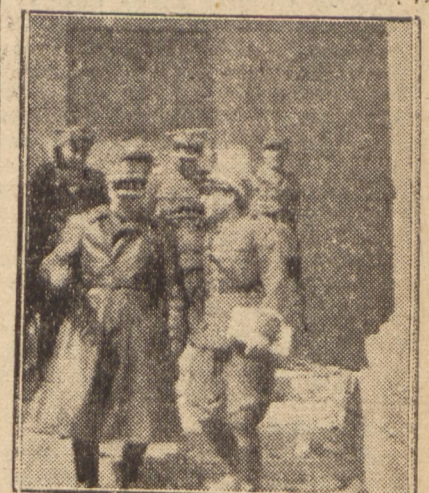
Nasz bratni organ „Trybuna Dolnośląska” zainicjowała ciekawą imprezę kulturalno - prasową. W jednej z największych sal Wrocławia zorganizowała koncert robotniczy, poświęcony prasie partyjnej, szczególnie „Trybunie Dolnośląskiej”. W części artystycznej koncertu uczestniczyło dwudziestu kilku najlepszych artystów Wrocławia.

W części wstępnej redakcja „Trybuny Dolnośląskiej”, oraz robotnicy poszczególnych zakładów pracy omawiali gazetę, krytykowali jej braki, podnosili jej osiągnięcia, wysuwali propozycje zmian w jej pracy itd.

Na całym Dolnym Śląsku zorganizowane zostały przy głośnikach masowe słuchowiska (koncert był transmitowany przez radio), w których brały udział tysiące robotników. Koncert dał pozytywne rezultaty. Zapoznał robotników z gazetą oraz redakcją gazety z opinią robotników.

Inicjatywa „Trybuny Dolnośląskiej” zasługuje na uwagę. Koncert prasowy to jeden z kulturalnych i pożytecznych sposobów popularyzacji prasy partyjnej, wiązania jej bezpośrednio z czytelnikami — zwłaszcza robotnikami i chłopami — oraz korzystania ze wskazań krytyki robotniczej.

Inicjatywa ta godna jest naśladowania. Pod tym oczywiście warunkiem, że zarówno artystyczna część koncertu, jak i dyskusja nad prasą partyjną utrzymane będą na wysokim poziomie i będą organizowane przy współudziale robotników.

Marsz. Zymierski i gen. Spychalski przed kancelarią Rzeszy

strzymać hitlerowski pochód na podbój świata. Wielki kapitał Anglii i Stanów Zjednoczonych kierował się swymi interesami. Anglia z niepokojem spoglądała na agresywny i szybko rosnący imperializm niemiecki w obawie o swój stan posiadania w koloniach. Stany Zjednoczone również obawiały się, że imperializm niemiecki może się dla nich okazać groźny.

Równocześnie za oporem przeciwko podbojom Trzeciej Rzeszy występowały na całym świecie siły ludowe i demokratyczne, dla których wojna przeciw hitleryzmowi była wojną o wolność i niepodległość narodów. Dzięki po

ny, były siłami, które nie dopuściły do rozbitcia jedności sprzymierzonych — przyczyniły się decydująco do zwycięstwa.

Siły ludowe i demokratyczne w krajach Zachodu potrafiły zneutralizować grę pewnych kół, związanych z wielkim kapitałem, które prowadziły politykę „przeczekania na uboczu”. Kryła się w tej polityce tendencja do oszczędzenia Niemcom ostatecznego rozgromu, aby po ich częściowym tylko osłabieniu, w takiej mierze, na ile to było potrzebne dla pozbycia się niebezpiecznego konkurenta, móc je potem użyć dla swoich celów. Mimo znacznego wpływu tych

mienia imperializmu niemieckiego. Zwyciężyła dzięki temu, że Związek Radziecki podjął tej próbie i ze stanowiska obronnego w pierwszym okresie wojny potrafił przejść do wielkiej ofensywy, której ostatnim etapem było zdobycie Berlina.

Te dwie koncepcje: koncepcja zupełnego rozbitcia imperializmu niemieckiego i koncepcja zachowania części jego sił ujawniły się z całą wyrazistością w związku z różnicą zdań między mocarstwami na sprawę granic polsko - niemieckich i toczącej się o nich walkę na arenie międzynarodowej do dziś dnia. Usiłuje się zniweczyć postanowienia Pocz-

MARGINESIE

„Siedemnasta republika”

Jak wiadomo, „siedemnastą republiką” ma zostać Polska. Płotka w KRAJU mówi o tym, w formie przyszytej — ostatecznie trudno ludziom wmawiać o dniu dzisiejszym coś, o czego fałszywości mogą się od razu, naocznie przekonać. Ale zagranicą sprawa jest łatwiejsza.

„Dopóki jechaliśmy przez Polskę — opowiada jakiś anonimowy korespondent prasowy redakcji andersowskiego „Orla Białego” — na stacjach, jak w ROSJI SOWIECKIEJ (podkreślenie nasze — Red. „Gł. L.”) jakieś babiny sprzedawały gorącą kielbasę, pyszny chleb razowy, no i wódkę...”

Zauważcie czytelnicy — „TAK, JAK W ROSJI”. Gorąca kielbasa i chleb razowy — czy to nie świadczy o „sowieetyzacji” Polski? A cóż już mówić o wódecie — wiadomo, że to „wschodni” zwyczaj. Anglicy nawet nie wiedzą, czy whisky się pije, czy po prostu wylewa do rynsztoka.

Dziennikarze zagraniczni — oświadcza dalej tenże korespondent — „Jaksują Polskę — PODOBNIE JAK ROSJĘ SOWIECKĄ — podług wystawnych obiadów reprezentacyjnych, podług pięknych i doskonale ubranych kobiet, wedle grafikonów czy propagandowych wycieczek po Ziemiach Odzyskanych, wrzeczcie według niewątpliwie, tak bardzo ludzkiej pracowitości społeczeństwa, które chce żyć”.

Prawda, jakie to straszne! Kobiety w Polsce są piękne (słusznie) i dobrze ubrane (nie zawsze, anonimowy panie korespondencie, niestety nie zawsze, nie stać ich jeszcze na to!). Pokazujemy obcym Ziemi Odzyskane. Polacy są pracowici i po zniszczeniach wojennych odbudowują swój kraj. Czy to wszystko nie wskazuje w sposób zgoła oczywisty na „sowieetyzację” kraju?

„Kiedy chce się psa uderzyć, kij się zawsze znajdzie” — mówi stare przysłowie. „Orzeł Biały” chciał znaleźć dowody „sowieetyzacji” Polski. I znalazł... gorącą kielbasę na dworcach, urodę kobiet polskich i pracowitość narodu. To wszystko — to nawet prawda. Ale, co to ma wspólnego z „sowieetyzacją”? Dziwnie są drogi myśli lejbżurnalistów gen. Andersa. ZEZ

Nie tędy droga

Dokończenie artykułu tow. Romana Zambrowskiego

Jest rzeczą powszechnie znaną, że przyczyną ciężkiej sytuacji materialnej klasy robotniczej jest spekulacyjna wyżłoka cen.

Można bez przesady stwierdzić, że na skutek zwykłej cen miliardy złotych powędrowały do kieszeni kupca - spekulanta w mieście i do spekulanta wiejskiego.

Staje się zadaniem palącym znalezienie i zastosowanie środków zatrzymania tej zwykłej cen i przejścia do systematycznej niżki cen.

Czy jest to możliwe? Niewątpliwie tak. Ale w tym celu konieczne jest, aby zaczął sprawnie działać aparat państwowy i społeczny ustalania cen, kontroli cen i surowych represji za przewyższanie ustalonych cen i aby do tej walki wciągnęły się wszystkie świadome ośrodki klasy robotniczej.

Dla walki o zatrzymanie zwykłej cen, o przejście do systematycznej niżki cen, a tym samym o bardziej sprawiedliwy podział dochodu społecznego, mamy dziś dość środków zarówno natury ekonomicznej jak i politycznej. Nie miejsce tu o nich mówić.

Walka to niełatwa i napotka niewątpliwie na zaciekły opór wszystkich elementów spekulacyjno - kapitalistycznych i reakcyjnych w kraju. Wymagać to będzie dużego wysiłku jednolitego frontu robotniczego i wszystkich stronnictw demokratycznych.

I tak, jak ubiegły rok przeszedł pod znakiem walki z wszelkimi przejawami podziemnej nielegalnej działalności politycznej i zakończył się walnym zwycięstwem politycznym mas pracujących, tak też rok bieżący, przejdzie pod znakiem ekonomicznej walki na-

szego Państwa Ludowego przeciw wszelkim przejawom nielegalnej, spekulacyjnej działalności gospodarczej, co w rezultacie doprowadzi do polepszenia bytu klasy robotniczej i znacznego wzmocnienia podstaw gospodarczych naszego Państwa Ludowego.

Należałoby zapytać, czy w tej sytuacji, która wymaga mobilizacji wszystkich sił klasy robotniczej do walki przeciw zwykłej cen i spekulacji, przeciwko tym wszystkim w aparacie państwowym i spółdzielczym, którzy świadomie lub nieświadomie nie przeciwdziałają spekulacji, czy w tej sytuacji godzi się działać przeciw robotniczemu skierowanemu uwagę mas w fałszywym kierunku — przeciw aparatowi państwa ludowego, zamiast mobilizować ją do walki z prawdziwym wrogiem — spekulacją.

Czy nie jest jasne, że działacz robotniczy, występujący publicznie, musi przede wszystkim rozważyć kierunek swego uderzenia, jeśli nie chce zejść na manowce?

Wczorajszy „Robotnik” przynosi uchwałę CKW PPS w sprawie praktyki jednolitego frontu klasy robotniczej w Polsce.

Z żywym zadowoleniem notujemy stwierdzenie zawarte już w pierwszym zdaniu uchwały, które „przypomina, iż wszystkie za sady, litera i ruch umowy o jednolitego działacza PPS i PPR za wartę w listopadzie 1946 roku, obowiązująca muszą obydwie strony w całej rozciągłości i na każdym szczeblu organizacyjnym”. Ostatnie zdanie uchwały również wzywa do „dochowywa-

nia reguł lojalnej współpracy PPS i PPR”.

Jak jednak wygląda artykuł tow. Kuryłowicza w zestawieniu z tą uchwałą?

Jest rzeczą jasną, że bezpodstawny i żadnym faktem, żadnym nazwiskiem nieumotywowany atak na personalników, rugujących rzekomo robotników i to nawet fachowców, którzy od pierwszego dnia odrodzenia Polski przystąpił do pracy nad odbudową kraju, tylko dlatego, że są pepesowcami (bo do tego sprawa się sens artykułu) jest atakiem na organizację fabrycznej PPR, atakiem tym cięższym, że uogólnionym i zupełnie niezasadnym.

Kto zna nasze zakłady przemysłowe z ich Radami Zakładowymi o mieszanym na ogół składzie peperowsko - pepesowskim, o równie mieszanym peperowsko-pepesowskim składzie administracji fabrycznej, kto zna współpracę w zakładach pracy kół PPR i PPS, które coraz systematyczniej odbywają wspólne zebrania, kto zna sieć naszych miejskich i wojewódzkich wydziałów przemysłowych przy obydwu partiach i sieć wojewódzkich i powiatowych Rad. Zw. Zawodowych z ich mieszanym składem peperowsko-pepesowskim, ten dobrze wie, że nawet jeśli przypuścić w jakimś wypadku złośliwe działanie personalnika, to redukcje wyżej wymienionego typu byłoby niemal niemożliwe, a w każdym razie możliwe do natychmiastowego skorygowania na miejscu.

Komu więc potrzebne jest takie publiczne formułowanie zarzutów wbrew umowie, wtedy gdy

istnieje przecież cały aparat politycznych szóstek międzypartyjnych i komisji mediacyjnych, spe cjalnie powołanych do rozstrzygnięcia na miejscu spraw spornych i wzajemnych pretensji.

Komu potrzebna była taka próba osłabienia jednolitego frontu i to właśnie nazajutrz po wspólnych jednolitofrontowych manifestacjach najszerszych mas pracujących.

Czas najwyższy, aby wszyscy towarzysze w obydwu naszych partiach robotniczych zrozumieli, że aparat państwowy jest własnością całej demokracji, całego ludu pracującego, że niezależnie od bliższej czy dalszej perspektywy realizacji jednolitego organu państwowego już musi istnieć jednolite i że nie przysparza jemu siły, a tym samym nie przysparza siły państwu ludowemu, traktowanie go przez przyznanie klucza partyjnego.

Twardo bronić będziemy siły i spójności państwa ludowego — najpotężniejszego instrumentu mas pracujących w utrwalaniu ich zdobyczy.

Zwalczając będziemy to wszystko co idzie po linii osłabienia jednolitego frontu i współpracy obydwu partii robotniczych.

Poprzez nieuniknione trudności, umacniać będziemy w codziennej walce z wrogiem jedność działania klasy robotniczej oraz dążyć będziemy do coraz większego zbliżenia ideologicznego obydwu partii. Posiada to bowiem decydujące znaczenie dla utrwalenia podstaw Polski Ludowej i dla realizacji polskiej drogi rozwojowej.

LIST Z MOSKWY

Druga rocznica zwycięstwa

MOSKWA, w maju
Dnia 9 maja po raz drugi obchodzimy rocznicę zwycięstwa nad faszystowskimi Niemcami.

Gdy Niemcy 22 czerwca 1941 r. napadły na Związek Radziecki, front radziecki był w istocie rzeczy jedynym frontem przeciwko hitlerowskiemu hordom i dlatego od wyniku walk na tym froncie zależał przyszły los cywilizacji i ludzkości.

Zwracając się dnia 7 lipca 1941 r. do wojsk radzieckich i określając ich zadania w wielkiej wojnie, powiedział Generałissimus Stalin:

„Świat cały patrzy na was, jako na siłę, zdolną do zniszczenia grabieżczych hord niemieckich napastników. Uciśnione natioy Europy, które dostały się pod jarzmo najeźdźców niemieckich, spoglądają na was, jako na swoich oswobodzicieli. Wielka misja wyzwolenicza przy padła wam w udziale. Bądźcie godnymi tej misji!”

Przez trzy lata naród radziecki i jego armia prowadziły zacięty i krwawy bój sam na sam przeciwko armii hitlerowskiej.

Utworzenie drugiego frontu w Europie umyślnie odlewano. Reakcyjne koła w Anglii pod kierownictwem ówczesnego premiera Winstona Churchilla, w porozumieniu z reakcją w Stanach Zjednoczonych, kierowały główne wysiłki anglo-amerykańskich wojsk ku drugorzędnym frontom — Afryce, Sycylii i Włochom.

A tymczasem faszystowskie Niemcy, nie związane drugim frontem na zachodzie, rzuciły coraz to nowe siły przeciwko Armii Radzieckiej. We wrześniu 1942 r. z ogólnej liczby 256 niemieckich dywizji, 179 działało na radziecko-niemieckim froncie, a z końcem roku 1943 spośród 376 dywizji Niemców i ich sojuszników — walczyło przeciwko Związkowi Radzieckiemu 257 dywizji, w tym 207 niemieckich.

Brak drugiego frontu, choć znacznie ułatwiał położenie Niemców, nie uchronił ich jednak od klęski na froncie radziecko-niemieckim.

W wyniku olbrzymich klęsk, poniesionych przez niemiecką armię pod Stalingradem i Kurskiem, Niemcy już w roku 1943, a więc na długo przed utworzeniem drugiego frontu, stanęły u progu katastrofy.

Wspaniałe sukcesy armii radzieckiej, która w roku 1944 na-

dał gromiła główne siły wroga, wykazywały, że Związek Radziecki potrafił własnymi siłami, nawet i bez pomocy sojuszników, rozbić Niemcy i oswobodzić spod faszystowskiego jarzma sprzymierzone kraje europejskie. Dopiero później nastąpiło otwarcie drugiego frontu w Europie i w lecie 1944 r. po raz pierwszy armia radziecka skorzystała w swych operacjach ofensywnych z poparcia wojsk sprzymierzonych na Zachodzie. Faszystowskie Niemcy znalazły się w kleszczach pomiędzy dwoma frontami.

Jednak utworzenie drugiego frontu w Europie nie umniejszało znaczenia frontu radziecko-niemieckiego. Radziecko-niemiecki front w dalszym ciągu pozostawał głównym frontem, aż do chwili ostatecznego rozgromienia faszystowskich Niemiec. Pod koniec 1944 roku utrzymywali Niemcy na wschodzie — przeciwko rami radzieckiej — blisko 200 dywizji, a na zachodzie — przeciwko armii anglo-amerykańskiej — nie więcej niż 70 dywizji.

Wreszcie 2 maja 1945 roku zdobyła armia radziecka stolicę hitlerowskich Niemiec — Berlin. Rozgromiony wróg skapitulował.

Zwycięstwo to zostało wywalzone w ciężkich i krwawych zmaganiach. Szczególnie dla narodu radzieckiego wojna przeciwko faszystowskim Niemcom była najkrwawsza i najcięższa ze wszystkich wjben. 7 milionów obywateli radzieckich oddało swe życie w tej walce. Z drugiej strony wiadomo, że straty Stanów Zjednoczonych wynoszą 273.900 zabitych i 27.200 zaginionych, a straty

Imperium Brytyjskiego — 353.700 zabitych i 90.800 zaginionych. Cyfry te mówią same za siebie.

W Związku Radzieckim w wyniku okupacji 25 milionów ludzi pozostało bez dachu nad głową. Niemiecko-faszystowskie hordy zburzyły 1.710 radzieckich miast i 70.000 wsi i osiedli. Szkody, jakie wyrządzili hitlerowscy najeźdźcy w gospodarce narodowej Związku Radzieckiego i poszczególnym mieszkańcom wsi i miast — wynoszą 485 miliardów dolarów.

„Ludność radziecka — powiedział ostatnio na konferencji moskiewskiej inin. Molotow — która przeżyła okupację niemiecką na znacznej części terytorium ZSRR, wie, co oznacza ta okupacja. Ludność tych terenów do dnia dzisiejszego odczuwa na każdym kroku zniszczenia i nieszczęścia, jakie pozostawiła po sobie okupacja niemiecka”.

Toteż niepojęte było stano-

wisko przedstawicieli Anglii i Stanów Zjednoczonych, którzy na konferencji moskiewskiej sprzeciwili się zaspokojeniu słusznych roszczeń Związku Radzieckiego do odszkodowań.

Pewne koła zagraniczne liczyły na to, że Związek Radziecki wyjdzie z tej wojny wykrwawiony i osłabiony gospodarczo. Te same koła, które obecnie odmawiają Związkowi Radzieckiemu należnych mu reparacji, liczyły na to, że bez pomocy z zewnątrz radziecki system gospodarczy załame się.

Wspaniałe osiągnięcia pierwszej powojennej pięcioletki przekreśliły te nadzieje.

Sukcesy powojennej odbudowy — godne wielkich zwycięstw radzieckich z czasu wojny — służą nie tylko sprawie wzmocnienia Związku Radzieckiego, ale też sprawie pokoju światowego.

W. Sidorow

Ostatnie dni wojny z Niemcami. Zdobycie Berlina

Foto-Film

Na marginesie wypadków we Francji

Dwie koncepcje Ruchu Oporu

Ruch wyzwoleniczy — czy akcja Intelligence Service

Zamieszczamy drugi artykuł naszego paryskiego korespondenta MIECZYSLAWA BIBROWSKIEGO, oświetlający tło obecnego ruchu degaullistowskiego we Francji.

Pierwszy artykuł pt. „De Gaulle i Ruch Oporu” zamieściliśmy we wczorajszym numerze „Głosu Ludu”.

W londyńskim Biurze Wywiadu de Gaulle'a czołową rolę odgrywał kagulard Passy. Ta romantyczna osobistość stała się bohaterem głośnego skandalu, który wybuchł, mniej więcej, rok temu. Ujawniono wtedy, że po wyzwoleniu Francji biuro wywiadu de Gaulle'a przeniesione zostało z Londynu do Paryża i, przeważnie się niewinnie Główną Dyрекcją Badań i Poszukiwań (DGER), kontynuowało działalność, zajmując się oddziałem wszakże już nie Niemcami, ale Francuzami, zwłaszcza członkami organizacji lewicowych. Passy był szefem tego biura, a skandal polegał na tym, że

sprzeniewierzył on kilka milionów franków, co pozwoliło ustalić, że dysponował miliardami i skuteczną kartoteką najwybitniejszych osobistości Francji. Obecnie Passy ukończył redakcję tomu pierwszego swoich pamiętników. Znajduje się w nim następujący ustęp.

„Lepiej mieć do dyspozycji tysiąc pięćset zorganizowanych ludzi, którzy pracują według planu, niż wolnych strzelców, strzelających gdzie bądź. Komunisty mieli w powstaniu narodowym cel polityczny, podczas gdy my chcieliśmy przywrócić szybko porządek”.

„Przywrócenie porządku” polegało na uniemożliwieniu nacjonalizacji przemysłu, przewidzianej przez program CNR. Związki wywiadu gaullistowskiego z kagulardami potwierdza jeden z pierwszych współpracowników de Gaulle'a, admirał Muselier, w wydanej ostatnio książce „De Gaulle przeciw gaullizmowi”, gdzie czytamy:

„W końcu lipca 1940 r. wiedziałem w Londynie, że tajny wywiad generała de Gaulle'a składał się z sześciu oficerów, wyznających poglądy skrajnie prawicowe, z których co najmniej dwóch chwaliło się, że należało w latach poprzednich do organizacji kagulardów”.

Skądinąd wiadomo, że późniejszy minister de Gaulle'a, założyciel jednej z organizacji gaullistowskich, podróżował po Francji za przepustką, wydana przez ministra petainowskiego Pucheu, rozstrzelanego później w Algierze, za wydawanie francuskich patriotów niemieckim plutonom egzekucyjnym. Bliskim

przyjacielem i współpracownikiem tego podróżnika był inny wybitny agent gaullistowskiej sieci wywiadu, Hardy, którego toczący się obecnie proces ujawnia, że przeszedł na służbę gestapo.

Ludzie interesujący się kwestią walki zbrojnej we Francji okupowanej, spotykali się z dokumentami, w których organizacje Wolnych Strzelców i Partyzantów uskarżały się na odmawianie im przez Centralne Biuro wywiadu zrzutów broni.

Jest faktem, że po pierwszych atakach zbrojnych, w sierpniu 1941 roku, de Gaulle oświadczył przez radio londyńskie: „Hasło które obecnie daje terenowi okupowanemu, brzmi: nie zabijaj Niemców”. Po cóż uzbierać lud, który za dobre, być może, będzie bronil raz zdobytej wolności i po co zabijać Niemców, skoro opór narodu ma być zastąpiony działalnością agentury wywiadowczej, przygotowującej desant?

Koncepcja de Gaulle'a nie była koncepcją oryginalną; był on tylko jednym z licznych wykonawców strategicznego planu Churchilla, którego założenia z czarującym cynizmem ujawnił nie dawno na lamach „Daily Mail” sławny wojskowy komentator brytyjski Liddel Hart.

„Brytyjczycy roznieśli płomień w celach swej polityki wojennej, stosując koncepcje pułkownika Lawrence'a w znaczeniu szerszej skali”, pisze Hart. Ale, wyrażając lęk, czy czarno-księżnikowi uda się zakłócić siły, które rozpętał, ciągnie Hart w tonie strofującym, pijąc do Churchilla, bliskiego współpracownika i wielbiela Lawrence'a: „Obecnie zna on cenę praktykowania w Europie na szerszą skalę tego, co się ujawniło, w mniejszym zakresie, w strefie arabskiej”.

Postępy odbudowy widoczne na każdym kroku

Oświadczenie członków delegacji angielskiej po powrocie z Polski

Posel do parlamentu, Harry Hynd, po powrocie z Polski udzielił wywiadu przedstawicieli „Democratic and General News”, w którym oświadczył: „Powróciwszy do Polski po czterech miesiącach, zdumiony zostałem: i kim postępek, jaki rzuca się w oczy na każdym kroku. Z ruin powstały nowe domy, mosty na nowo oddane zostały do użytku, zburzone fabryki podjęły pracę — transport znacznie się zwiększył.

Na Ziemiach Odzyskanych powstały całkowicie nowe gałęzie przemysłu. Wiadome jest, że Polska zdecydowana jest jak najbardziej wykorzystać te ziemie pod względem gospodarczym i nie chce ich jedynie ze względów prestiżu lub bezpieczeństwa.

W całej pracy nad odbudową widać wielki zapał. Nad całą akcją panuje zdecydowany duch zwycięstwa i wszelkich trudności — sądząc po postępie, jakiego zauważyłem od czasu mego ostatniego pobytu w Polsce — akcja ta osiąga wspaniałe rezultaty.

W Polsce wyniki planowej gospodarki może zauważyć każdy. Widać je w nowych wagonach kolejowych, w nowych maszynach. Stosunki handlowe między Polską a Anglią mogą być korzystne dla obu stron. Szkoda tylko, że

w porcie gdyniskim widzieliśmy tylko jeden statek angielski i to załadowany darami UNRRA. Musimy nawiązać z Polską przyjazne stosunki i rozwijać handel. Polska z pewnością przyjmie to z zadowoleniem, gdyż zasługuje ona na przyjaźń, jaką możemy jej ofiarować”.

W. ELLERBY, sekretarz generalny angielskiego stowarzyszenia klerkalnego, oświadczył:

„Najbardziej uderzającą rzeczą „Jest on tak powszechny, że naprawdę trudno sobie wyobrazić wrażenie, jakie czyni to wielkie odrodzenie. Widać je na każdym kroku.

Rodziny polskie powracają z Francji (ich dzieci nie znają jeszcze prawie polskiego języka), ponieważ Polska ich wola. Ten i wiele innych przykładów pokazuje, jaki odzwiek znajduje wezwwanie rządu i jak wzruszająca jest odpowiedź.

Jest pałacym zagadnieniem, abyśmy zwrócili Polsce Polaków, przebywających w Anglii. Jestem pewien, że ani jeden członek naszej delegacji i ani jeden z przywódców związków zawodowych nie będzie twierdził po tym, cośmy widzieli, że żądania te poddyktowane są jakimiś innymi względami”.

Tysiące trupów na ulicach Szanghaju

Rozruchy głodowe w Chinach

SZANGHAJ, 8.5. (Obsl. wł.). Po chwilowej przerwie znów wybuchły w wielu miastach chińskich „zamieszki ryżowe”. Główną przyczyną wystąpienia ludności są nadzwyczaj wysokie ceny ryżu i korupcja aparatu urzędniczego.

Niedawno władze chińskie zarządziły stabilizację cen ryżu. W odpowiedzi na to wielu producentów ryżu w Szanghaju zamknęło swoje sklepy dla ludności, która naprzęd czekała na ich otwarcie i w końcu zdecydowała się włączyć do ugrupowania ryż. Jak donosi prasa, również w mieście Wu-Sin, odległym o 130 km od Szanghaju, doszło do poważnych „zamieszek ryżowych”, tak że policja zmuszona była otworzyć ogień do tłumów.

Sytuacja gospodarcza w Szanghaju nadal pogarsza się z każdym dniem, 6.5. trudno było dostać ryżu, płacić nawet 750.000 dolarów chińskich za pikul (trow-

na sie 60 kilogramów). Przed sklepami z ryżem zbierają się tłumy ludności.

Śmierć z głodu stała się zwykłym wydarzeniem. Według oficjalnego raportu organizacji charytatywnej, na ulicach Szanghaju znaleziono w ciągu czterech miesięcy ponad 8.000 ciał zagłodzonych i 5.000 dzieci. W samym kwietniu br. zebrało z ulic miasta 3.140 ciał.

Ceny na artykuły pierwszej potrzeby stale rosną. Na czarnym rynku wzrosła się wymiana waluty zagranicznej. Cena dolara amerykańskiego wynosiła około 30.000 dolarów chińskich, podczas gdy cena urzędowa dolara amerykańskiego wynosiła 12.000.

Nafciarze amerykańscy

„doradcami” rządu brazylijskiego

MOSKWA, 8.5. (PAP). Agencja TASS donosi z Rio de Janeiro, że na specjalne zaproszenie rządu brazylijskiego przybyli tam w charakterze doradców ekonomicznych wybitni amerykańscy fachowcy do spraw przemysłu naftowego. Mają oni dopomóc w zagadnieniach eksploatacji brazylijskich złóż naftowych.

Wymiana ludności

między Czechosłowacją a Węgrami

PRAGA, 8.5. (PAP). W ramach umowy o wzajemnej wymianie ludności, zawartej między Czechosłowacją a Węgrami, do chwili obecnej granice Czechosłowacji opuściło 20 transportów ludności węgierskiej. Równocześnie przybyło na Słowację 20 transportów Słowaków z Węgier.

Ustawa wojskowa

została przyjęta w Anglii

LONDYN, 8.5. (PAP). W zakończeniu dyskusji nad ustawą o powszechnej służbie wojskowej w Anglii, Izba Gmin głosowała nad 2 wnioskami. Pierwszy z nich, złożony przez partię konserwatywną, a proponujący 18-miesięczną służbę, został odrzucony 311 głosami przeciwko 163. Izba Gmin przyjęła natomiast wniosek o zmniejszeniu służby wojskowej do 12 miesięcy 368 głosami przeciwko 17. Churchill i pewna liczba posłów konserwatywnych opowiedzieli się za wnioskiem rządowym.

Sudan chce wypowiedzieć się przed Radą Bezpieczeństwa

LONDYN, 8.5. (PAP). Według informacji z międzynarodowych kół londyńskich, sudańska partia UMMA, która dąży do uwolnienia Sudanu spod władzy brytyjskiej i egipskiej, wysłała na ręce generalnego sekretarza ONZ depeszę. W depeszy tej UMMA domaga się umożliwienia przedstawienia sprawy Sudanu na Radzie Bezpieczeństwa po zajęciu się przez nią skargą Egiptu przeciwko Wielkiej Brytanii. Sekretariat ONZ nie udzielił dotychczas żadnej odpowiedzi.

WSZEM WOBEC I KAŻDEMU Z OSOBN

podajemy do wiadomości, że 50-ty Loteria „Jubileuszowa” obejmuje 37.000 wygranych na łączną sumę 93 miliony złotych, w tym: 2 premie i 4 wygrane po 1.000.000.— 16 wygranych po 500.000.— 100 wygranych po 100.000.— itd. Premie otrzymuje się dodatkowo, niezależnie od wylosowanej wygranej, toteż najwyższa wygrana przekroczy tym razem milion złotych, a gdy premia zbiegnie się z wygraną 500.000 zł, łączna wygrana na jeden numer może wynieść półtora miliona złotych. Ciągnięcie I klasy już 17 maja. 968

SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „K S I A Ź K A”
Komedia ludzka Balzaca w przekładzie Borys-Zeleńskiego
DWAJ POECI. cz. I, str. 172, zł 150.—
STRACONE ZŁUDZENIA, cz. II, str. 374, zł 300.—
CIERPIENIA WYNALAZCY, cz. III, str. 232, zł 270.—
BLASKI I NEDZE ŻYCIA KURTYZANY, cz. IV, str. 336, zł 350.—
OSTATNIE WCIELENIE VAUTRINA, cz. V, str. 284, zł 250.—
(Eykl Balzaca daje obraz tworzącego się właśnie w tym okresie (lata 1815—1843) nowoczesnego społeczeństwa francuskiego. „Komedia ludzka” ukazuje świat teatrów, dziennika i wielkiego świata księgarstwa paryskiego, równocześnie jednak styka się z dziedzinami polityki, przemysłu, finansów i dyplomacji — z przedmowa Borys-Zeleńskiego).

Rozmowa między Generalissimusem Stalinem a H. Stassenem

Pełne sprawozdanie opublikowane przez agencję TASS

Agencja TASS podaje autentyczny tekst sprawozdania z rozmowy, która odbyła się dnia 9 kwietnia br. między Generalissimusem Stalinem a Haroldem Stassenem, kandydatem na prezydenta USA z ramienia partii republikańskiej.

Na wstępie agencja TASS podaje uwagę, że tekst autentyczny sprawozdania z tej rozmowy został wręczony p. Stassenowi w Moskwie, przy czym tekst wypowiedzi Stassena został uzgodniony z nim osobiście, a tekst wypowiedzi Generalissimusa Stalina został również uzgodniony z Generalissimusem Stalinem. Mimo to w opublikowanym przez prasę amerykańską sprawozdaniu z tej rozmowy dopuszczono się szeregu samowolnych zmian i nieścisłości.

Oto dokładne sprawozdanie z przebiegu wspomnianej rozmowy:

„Stassen oświadczył, że jest wdzięczny Stalinowi za przyjęcie. Stassen prosił o przyjęcie, by złożyć Stalinowi wyrazy poważania, jako głowie państwa. Stosunki między Związkiem Radzieckim a Stanami Zjednoczonymi miały ważne znaczenie w czasie wojny i zachowują doniosłe znaczenie również w przyszłości. Stassen zdaje sobie sprawę z różnicy systemów gospodarczych ZSRR i USA. Stassen interesuje się kwestią, czy — zdaniem Stalina — te dwa systemy gospodarcze mogą po wojnie współpracować na tym samym świecie i współpracować pomiędzy sobą.

Stalin odpowiedział, że naturalnie systemy te mogą nawzajem współpracować. Istniejące między nimi różnice nie posiadają istotnego znaczenia, jeśli chodzi o współpracę. W Niemczech i Stanach Zjednoczonych istniały jednolite systemy gospodarcze, a jednak między tymi państwami doszło do wojny. Systemy gospodarcze USA i ZSRR różnią się od siebie, ale nie prowadziły między sobą wojny, współpracowały zaś w okresie wojennym. Skoro dwa odmiennie systemy mogły współpracować podczas wojny, to czemu nie mogą one współpracować podczas pokoju? Rzecz oczywista, że skoro jest pragnienie współpracy — współpraca jest zupełnie możliwa również przy odmiennych systemach gospodarczych. Jeśli zaś nie ma pragnienia współpracy, to nawet przy jednakowych systemach gospodarczych może dojść do starć między państwami i ludźmi.

Stassen oświadczył, że oczywiście pragnienie współpracy ma duże znaczenie, lecz w przeszłości, przed wojną, w obu krajach składowano różne oświadczenia o możliwości współpracy. Przed wojną sam Stalin o tym mówił. Jednakże on, Stassen, pragnąłby wiedzieć, czy Stalin sądzi, że wydarzenia wojenne oraz klęska osi faszystowskiej, tj. Niemiec i Japonii, zmieniły sytuację i czy teraz, jeśli będzie istniało pragnienie współpracy, można spodziewać się współpracy między ZSRR a Stanami Zjednoczonymi.

Stalin odpowiada, że on nie mógł powiedzieć, że dwa odmiennie systemy nie mogą współpracować. Pierwszym, który wypowiedział myśl o współpracy odmiennych systemów gospodarczych, był Lenin.

Lenin jest naszym nauczycielem — mówi Stalin — a my, ludzie radzieccy, jesteśmy uczniami Lenina. Nigdy nie odwieściliśmy i nie odwieścimy od wskazania Lenina. Możliwe, że on, Stalin, kiedyś powiedział, że jeden z tych systemów, np. kapitalistyczny, nie chce współpracować, odnosiło się to jednak do sfery życzeń, a nie możliwości współpracy. Co się zaś tyczy możliwości współpracy, to on, Stalin, podziela punkt widzenia Lenina, że współpraca między dwoma systemami gospodarczymi jest możliwa i pożądana. Również, jeśli chodzi o pragnienie współpracy ze strony narodu i partii komunistycznej ZSRR, to takie pragnienie istnieje. Niewątpliwie współpraca taka da korzyści obu stronom.

Stassen odpowiada, że to jest jasne. Oświadczenia, o których on, Stassen, wspominał, zostały złożone przez Stalina na XVIII zjeździe partii oraz na plenum w roku 1937. W oświadczeniach tych była mowa o „okrażeniu kapitalistycznym” oraz o „rozwoju monopolistycznym i imperialistycznym”. Z dzisiejszego oświadczenia Stalina Stassen wyciąga wniosek, że obec-

nie po klęsce Japonii i Niemiec sytuacja uległa zmianie.

Stalin oświadcza, że na żadnym zjeździe i na żadnym plenum centralnego komitetu partii komunistycznej nie mówił i nie mógł mówić o tym, że współpraca dwóch systemów jest niemożliwa. Mówił on, że istnieje „okrażenie kapitalistyczne” i niebezpieczeństwo napaści na ZSRR. Jeżeli jedna strona nie chce współpracować, oznacza to, że istnieje groźba napaści. Istotnie, Niemcy, które nie chciały współpracować z ZSRR, napadły na Związek Radziecki. Czy Związek Radziecki mógł współpracować z Niemcami? Związek Radziecki mógł współpracować z Niemcami, ale Niemcy nie chcieli współpracy. W przeciwnym razie ZSRR współpracowałyby z Niemcami podobnie, jak z każdym innym krajem. Jak Pan widzi, odnosi się to do sfery życzeń, a nie możliwości współpracy.

Należy rozróżnić między możliwością współpracy a pragnieniem współpracy. Możliwość współpracy zawsze istnieje, ale nie zawsze istnieje pragnienie współpracy. Jeżeli jedna ze stron nie pragnie współpracy, rezultatem będzie konflikt — wojna.

Stassen mówi, że pragnienie musi być obustronne.

Stalin odpowiada, że powinien stwierdzić fakt, iż Rosjanie pragną współpracować.

Stassen mówi, że cieszy się, iż to słyszy i że chciałby poruszyć oświadczenie Stalina na temat tego, że systemy gospodarcze Stanów Zjednoczonych i Niemiec są jednakowe. Zdaniem Stassena systemy gospodarcze USA i Niemiec były odmiennie w chwili, gdy Niemcy rozpoczęły wojnę.

Stalin nie podziela tego zdania i mówi, że istotnie była różnica reżimów USA i Niemiec, ale nie było różnicy w systemach gospodarczych. Reżim jest czynnikiem przejściowym — politycznym.

Stassen oświadcza, że wiele pisało o tym, iż system kapitalistyczny pociąga za sobą zło monopolów, imperializmu i ucisku robotników. Zdaniem Stassena, w Stanach Zjednoczonych udało się zapobiec rozwojowi różnych monopolistycznych i imperialistycznych tendencji kapitalizmu, przy czym robotnicy w Stanach Zjednoczonych cieszyli się prawem głosu w stopniu o wiele większym, niż mogli myśleć Marks lub Engels. Na tym polega różnica między systemem gospodarczym Stanów Zjednoczonych a tym systemem, jaki istniał w Niemczech hitlerowskich.

Stalin mówi, że nie należy się unosić, krytykując nawzajem swe systemy. Każdy naród zachowuje ten system, którego pragnie i który może zachować. Historia wykazuje, że system jest lepszy. Należy szanować systemy wybrane i zaaprobowane przez naród. Kwestia, czy system USA jest zły lub dobry, jest rzeczą narodu amerykańskiego. Współpraca nie wymaga, by dane narody miały jednakowy system. Należy szanować systemy zaaprobowane przez naród. Tylko pod tym warunkiem współpraca jest możliwa. Co się tyczy Marks'a i Engels'a, to oczywiście nie mogli oni przewidzieć, co stanie się w 40 lat po ich śmierci.

System radziecki nazywany jest totalitarnym lub dyktatorskim, a ludzie radzieccy nazywają system amerykański kapitalizmem monopolistycznym. Gdyby obie strony zaczęły wymyślać sobie nawzajem od monopolistów lub totalitarystów — do współpracy by nie doszło. Trzeba przyjąć za punkt wyjścia fakt historyczny istnienia

dwóch systemów aprobowanych przez naród. Tylko na tej podstawie można współpracować.

Co się tyczy uprawiania krytyki monopolów i totalitaryzmu — to należy to do dziedziny propagandy, a on, Stalin, nie jest propagandzistą, lecz człowiekiem rzeczowym.

Nie powinniśmy być sekiarzami — mówi Stalin. Gdy naród zechce zmienić system — dokona tego. Gdy on, Stalin, spotykał się z Rooseveltem i omawiał sprawy wojenne, on i Roosevelt nie wymyślali sobie od monopolistów lub od totalitarystów. Przyczyniło się to znacznie do tego, że on i Roosevelt nawiązali wzajemną współpracę i osiągnęli zwycięstwo nad wrogiem.

Stassen mówi, że tego rodzaju krytyka z obu stron po zakończeniu wojny była jedną z przyczyn powstałych nieporozumień. On, Stassen, chciałby wiedzieć, czy Stalin spodziewa się w przyszłości szerszej wymiany idei, jak również wymiany studentów, nauczycieli, artystów i turystów w razie nawiązania współpracy między ZSRR i USA.

Stalin odpowiada, że będzie to nieuniknione, o ile nawiązana będzie współpraca. Wymiana towarów prowadzi do wymiany ludzi.

Stassen mówi, że w przeszłości między ZSRR i USA wynikały nieporozumienia z tego powodu, że ze strony radzieckiej nie było pragnienia wymiany idei, co znalazło wyraz we wprowadzeniu cenzury na doniesienia korespondentów zagranicznych z Moskwy. Np. fakt, że dziennikowi „New York Herald Tribune” odmówiono zezwolenia na posiadanie swego korespondenta w Moskwie, był jedną z przyczyn braku wzajemnego zrozumienia między narodami ZSRR i USA.

Stalin odpowiada, że istotnie miał miejsce wypadek odmówienia wizy korespondentowi „New York Herald Tribune”. Było to jednak nieporozumienie przypadkowe, nie związane z polityką rządu radzieckiego. Stalin wie, że „New York Herald Tribune” jest piśmie ważnym. Nie bez znaczenia jest również fakt, że część korespondentów amerykańskich jest wobec ZSRR nie usposobionych.

Stassen odpowiada, że istotnie są w USA tacy korespondenci. Obecnie „New York Herald Tribune” wysunął kwestię wydelegowania do Moskwy swego stałego korespondenta. „New York Herald Tribune” jest czołowym organem republikańskim, obecnie zaś uzyskuje jeszcze większe znaczenie wobec większości w Kongresie.

Stalin odpowiada, że to wszystko jedno, jako że nie widzimy wielkiej różnicy między republikanami a demokratami. Co się tyczy sprawy korespondentów, to Stalin przypomina sobie jeden wypadek. W Teheranie 3 mocarstwa odbyły konferencję, na której dokonali porządnej pracy w przyjaznej atmosferze. Pewien korespondent amerykański, którego nazwiska Stalin obecnie nie pamięta, przesłał wiadomość, jakoby na konferencji teherańskiej obecny był marszałek Timoszenko, jakkolwiek w rzeczywistości go tam nie było, i że on Stalin podczas obiadu uderzył marszałka Timoszenko.

Czyżby należało chwalić takiego korespondenta? Na obiedzie, na którym uczestniczyli konferencji teherańskiej obchodzili 69 rocznicę urodzin Churchilla, obecni byli Churchill, Brook, Leahy i inni, razem około 30 osób, i mogą oni zaświadczyć, że nie podobnego nie miało miejsca. A jednak wspomniany korespondent przesłał swej gazecie tę zmyśloną wiadomość, która została opublikowana w prasie USA. Czy można ufać takiemu korespondentowi? My — mówi Stalin — nie uważamy, by ponosili za to winę Stany Zjednoczone lub ich polityka. Ale takie incydenty zdarzają się.

Stassen stwierdza, że oczywiście zdarzają się wypadki nieodpowiedzialnego zachowania się korespondentów, którzy wysyłają nieścisłe wiadomości. Ale inni korespondenci naprawiają błędy pier-

wszych i z biegiem czasu ludzie wiedzą na jakich korespondentach można polegać, a na jakich nie i w rezultacie widzimy, że ludzie orientują się i jednoczą się w imię wielkich wspólnych wysiłków.

Stalin oświadcza, że jest to słuszne.

Stassen mówi, że za każdym razem, gdy korespondent przesyła jawnie i z premedytacją zupełnie nieścisłe doniesienia, dana gazeta odwołuje go i w ten sposób dzienniki amerykańskie zapewniają sobie kadry zdolnych i uczciwych korespondentów.

Stalin stwierdza, że początkowo korespondenci ci przesyłają sensacyjne doniesienia. Gazety je ogłaszają, zarabiają na tym, a następnie zwalnają tych korespondentów.

Stassen mówi, że prasa, handel i wymiana kulturalna — oto dziedziny, w których oba systemy powinny znaleźć środki utrzymywania wzajemnych stosunków.

Stalin mówi, że jest to słuszne. Stassen oświadcza, że jego zdaniem, gdyby nie było cenzury wiadomości korespondentów, byłoby to najlepszą podstawą współpracy i wzajemnego zrozumienia między obu narodami.

Stalin odpowiada, że w ZSRR trudno będzie obyć się bez cenzury. Mołotow kilkakrotnie próbował to uczynić, ale nie w tym wyszło. Za każdym razem, gdy rząd radziecki zniósł cenzurę korespondentów musiał tego żałować i cenzurę znowu wprowadzać. Jesienią przed dwu laty cenzurę skasowano. Stalin znajdował się na urlopie i korespondenci zaczęli pisać, jakoby Mołotow zniósł cenzurę. Stalin powrócił i wypędził Mołotowa. W ten sposób korespondenci odmawiali rządowi radzieckiemu coś w rodzaju ogrodu zoologicznego. Ludzie radzieccy byli naturalnie oburzeni i rząd musiał znowu wprowadzić cenzurę.

Stassen powiada, że jeśli dobrze zrozumiał, to Stalin uważa współpracę za możliwą pod warunkiem, że jest wola i pragnienie współpracy.

Stalin odpowiada, że jest to za pełnie słuszne.

Stassen mówi, że dla podniesienia stopy życiowej wielkie znaczenie posiada elektrotechnika i energetyka, a zużytkowanie energii atomowej w przemyśle jest wielce doniosłe dla wszystkich narodów, włącznie z narodami ZSRR i USA. Czy Stalin sądzi, że istnieją widoki opracowania w przyszłości układu, dotyczącego kontroli i reglamentacji produkcji energii atomowej oraz jej pokojowego zużytkowania?

Stalin odpowiada, że ma nadzieję, iż tak będzie. Między ZSRR i USA istnieją w tej sprawie wielkie różnice, ale — jak on, Stalin, ma nadzieję — obie strony ostatecznie zrozumieją się nawzajem.

Zużytkowanie energii atomowej dla celów pokojowych spowoduje istny przewrót w procesach produkcyjnych. Co się tyczy zużytkowania energii atomowej do celów wojskowych — zostanie to, według wszelkiego prawdopodobieństwa, zakazane. Odpowiada to pragnieniom i sumieniu narodów.

Stassen stwierdza, że jest to jeden z najdonioślejszych problemów. Jeśli problem ten zostanie rozwiązany, energia atomowa stanie się największym dobrodziejstwem dla wszystkich narodów świata, w przeciwnym zaś wypadku będzie ona największym przekleństwem.

Stalin sądzi, że uda się ustawić międzynarodową inspekcję i kontrolę. Rozwój rzeczy idzie w tym kierunku.

Stassen mówi, że na konferencji w San Francisco rozmawiał nieoficjalnie z Mołotowem i że rozmowa ta dała w wyniku zaproszenie do odwiedzenia Rosji.

Stalin oświadcza, że — jak mu się zdaje — sytuacja w Europie jest teraz bardzo zła. Co myśli o tym p. Stassen?

Stassen odpowiada, że ogólnie biorąc, to spostrzeżenie jest słusz-

ne, ale że są pewne kraje, które nie ucierpiały od wojny i obecnie znajdują się w niezbyt złej sytuacji, jak np. Szwajcaria i Czechosłowacja.

Stalin stwierdza, że Szwajcaria i Czechosłowacja są małymi krajami.

Stassen zaznacza, że wielkie kraje są w bardzo złej sytuacji.

Stalin oświadcza, że Europa jest tym kontynentem, gdzie istnieją wiele fabryk i zakładów przemysłowych, ale gdzie odczuwa się brak surowców i żywności. Na tym polega tragedia.

Stassen mówi, że niski poziom wydobycia węgla w Zagłębiu Ruhry spowodował brak dostatecznej ilości węgla w Europie.

Stalin zaznacza, że również w Anglii odczuwa się brak dostatecznej ilości węgla, co jest bardzo dziwną rzeczą.

Stassen powiada, że na szczęście wydobycie węgla w USA — na wysłanym poziomie. W Stanach Zjednoczonych wydobycia się dziennie 2 miliony ton węgla. Dzięki temu Stany Zjednoczone mogły dostarczyć wielką ilość węgla Europie.

Stalin zapytuje, czy należy oczekiwać kryzysu ekonomicznego w USA?

Stassen odpowiada, że nie oczekuje on kryzysu ekonomicznego. Wierzy on, że da się uregulować kapitalizm w Stanach Zjednoczonych i ustabilizować osiągnięty wysoki poziom zatrudnienia, unikając poważniejszego kryzysu. Głównym zaś zadaniem jest uniknięcie kryzysu w systemie ekonomicznym USA. Jeśli jednak rząd będzie prowadził mądra politykę i jeśli uwzględni się doświadczenia z lat 1929—1930 — w Stanach Zjednoczonych będzie dominował nie monopolistyczny, lecz kontrolowany kapitalizm i to pozwoli na uniknięcie kryzysu.

Stalin mówi, że dla osiągnięcia tego celu konieczny jest bardzo silny rząd, odznaczający się wielkim zdecydowaniem.

Stassen przyznaje, że uwaga ta jest słuszna i że prócz tego na ród powinien zrozumieć celowość środków, skierowanych ku stabilizacji i ponarciu systemu ekonomicznego. Jest to zadanie zupełnie nowe, albowiem w dotychczasowych systemach ekonomicznych nie było pod tym względem precedensu.

Stalin podkreśla, że sprzyjającą okolicznością dla Stanów Zjednoczonych jest to, że dwóch konkurentów USA na rynkach światowych — Japonia i Niemcy — zostało usuniętych. W rezultacie wzrosł popyt na towary amerykańskie, co stworzy korzystne warunki dla rozwoju USA. Takie rynki zbytu jak Europa, Chiny i Japonia stoją otworem dla Stanów Zjednoczonych. Dopomoże to wielce Stanom Zjednoczonym. Takich warunków nigdy jeszcze nie było.

Stassen oświadcza, że z drugiej strony na rynkach tych brak środków płatniczych i wobec tego są one ciężarem, nie stanowią zaś korzystnego interesu dla USA.

Stalin mówi, że przed wojną około 10 proc. produkcji amerykańskiej szło na eksport do innych krajów. Co się tyczy siły nabywczej — to on — Stalin — sądzi, że kupcy znajdą środki na zakup amerykańskich towarów i na odsprzedawanie ich chłopom, w swoich krajach. Kupcy w Japonii, w Europie i w Ameryce Południowej, nagromadzili wiele pieniędzy. Eksport Stanów Zjednoczonych zwiększy się być może do 20 proc. Czy tak jest rzeczywiście?

Stassen odpowiada, że nie sądzi tak.

Stalin pyta: „Czy na serio?”

Stassen odpowiada twierdząco i mówi, że jeśli eksport Stanów Zjednoczonych zwiększy się do 10 proc., będzie on uważał, że Stanom Zjednoczonym powiodło się. Kupcy nagromadzili pieniądze, walczyli o miejsca, która w większości wypadków jest za-

blokowana i nie nadaje się do transferu.

Stalin mówi, że jeśli jednak wziąć pod uwagę rozmiary produkcji w USA — to i 15 proc. nie będzie małą cyfrą.

Stassen zgadza się z tą opinią. Stalin oświadcza, że — jak się mówi — przemysł amerykański posiada obecnie wiele zamówień. Czy tak jest rzeczywiście? Można powiedzieć, że fabryki w Stanach Zjednoczonych nie mogą nadążyć tym zamówieniom i że wszystkie fabryki są obciążone w 100 proc. Czy tak jest rzeczywiście?

Stassen odpowiada, że jest to słuszne, ale że chodzi w danym wypadku o zamówienia wewnętrznej natury.

Stalin stwierdza, że jest to bardzo ważne.

Stassen mówi, że uda się zaspokoić potrzeby w zakresie żywności, odzieży kobiecej i obuwi, ale produkcja obrabiarek, samochodów i lokomotyw pozostaje w tyle.

Stalin stwierdza, że w prasie amerykańskiej spotyka się wiadomości, iż wkrótce nastąpi kryzys ekonomiczny.

Stassen mówi, że w prasie byłoby wiadomości, iż w listopadzie ubiegłego roku liczba bezrobotnych w USA miała osiągnąć 8 milionów osób. Jednakże wiadomości te okazały się nieścisłe. Za daniem polega na tym, by wyrównać wysoki poziom produkcji i zabezpieczyć stabilizację, unikając kryzysu ekonomicznego.

Stalin zaznacza, że Stassen ma widocznie na myśli regulowanie produkcji.

Stassen odpowiada, że tak jest i mówi, że w Ameryce są ludzie, którzy twierdzą, że przyjdzie depresja, jednakże — on — Stassen, jest usposobiony bardziej optymistycznie i twierdzi, że Amerykanie zdołają uniknąć depresji, jako, że widzi on wśród ludzi głębsze niż dawniej rozumienie problemu regulowania produkcji.

Stalin pyta: „A ludzie interesu? Czy i oni zechcą poddać się regulacji i ograniczeniom?”

Stassen mówi, że świat interesów zazwyczaj przeciwko temu protestuje.

Stalin zaznacza, że oczywiście ludzie ci będą mieli obiekcje.

Stassen mówi, że jednak i oni rozumieją, iż depresja 1929 r. nie powinna się powtórzyć i pojmują obecnie lepiej konieczność regulacji. Oczywiście regulacja powinna rozwinąć się na wielką skalę, konieczne są liczne zarządzenia i rząd powinien działać rozsądnie.

Stalin zgadza się z tą opinią.

Stassen stwierdza, że jest to konieczne przy wszystkich systemach i formach rządów. Przy jakiegokolwiek bądź formie rządów błędy powodują ujemne następstwa dla narodu.

Stalin zgadza się z tym poglądem.

Stassen mówi, że Japonia i Niemcy dostarczyły przykładu pod tym względem.

Stalin mówi, że w tych krajach życiu gospodarczym kierowali wojskowi, którzy nie mieli jej pojęcia o ekonomii. Np. w Japonii — gospodarką kierował Tojo, który znał się tylko na prowadzeniu wojny.

Stassen mówi, że jest to słuszne. Jest on wdzięczny Stalinowi za umożliwienie mu tej rozmowy i za poświęcony mu uprzejmie czas.

Stalin mówi, że wiele skorzystał z rozmowy ze Stassenem. Stassen stwierdza, że i on wiele skorzystał z rozmowy z Stalinem pod kątem widzenia swych studiów nad problemami ekonomicznymi.

Stalin mówi, że przed wojną również zajmował się wieloma problemami ekonomicznymi i że stał się wojskowym z konieczności.

Na zakończenie komunikat TASS stwierdza, że na pytanie Stassena, Generalissimus Stalin oświadczył, że oczywiście Stassen może otrzymać protokół z tej rozmowy i że może mówić o niej z korespondentami, jako że nie ma tu nic do ukrywania.

GŁOS WYBRZEŻA

CORAZ WIĘCEJ MEBLI

Odbudowa przemysłu drzewnego na Wybrzeżu i Mazurach

Przemysł drzewny Wybrzeża podlega Pomorskiemu Zjednoczeniu Przemysłu Drzewnego, z siedzibą w Gdańsku-Wrzeszczu.

ODBUDOWA

Zakłady wytwórcze na terenie Wybrzeża i na Mazurach przejęto w stanie wielkiego zniszczenia, lecz dwuletnia praca polskich pracowników i robotników dźwignęła te zakłady z gruzów. W województwie gdańskim wyremontowano wszystkie zakłady przemysłu drzewnego, między innymi fabryki beczek i parkietów w Gdańsku, dwie wytwórnie mebli i stolarki budowlanej, fabrykę beczek w Lęborku, stolarnię i tartak w Godentowie pod Lęborkiem i wiele innych. W fabryce mebli w Wrzeszczu wybudowano dwie hale montażowe, ogólnej powierzchni 1.800 m kw. W r. 1946 fabryki okręgu gdańskiego zwiększyły zatrudnienie o przeszło 100 proc., a produkcję — pięciokrotnie, tj. do 25 milionów zł miesięcznie.

Przed wojną ważny ośrodek przemysłu meblowego znajdował się w Słupsku. Ze względu na dogodnie połączenie komunikacyjne i bliskie bazy surowcowe, Słupsk nie tylko odzyska dawne znaczenie jako producent mebli, ale zdoła jeszcze znacznie ten przemysł rozbudować. W Słupsku znajdują się trzy fabryki mebli. W r. 1945 wszystkie zakłady meblowe były zniszczone kompletnie; budynki rozbite, obrabiarki zdemontowane, siłownie rozebrane. Lecz już w r. 1946 jedna z fabryk została uruchomiona i zatrudniała 120 osób. Obecnie znajduje się w odbudowie druga fabryka mebli, do której wzięziono 130 obrabiarek i 70 silników. W Kołczygłowach, w okręgu szecińskim, pracuje już fabryka pojazdów, która pro-

dukuje przyczepy konno-samochodowe i zwozy.

PRZEMYSŁ DRZEWNY OŻYWIŁ ŻYCIE GOSPODARSTWA MAZUR

Ważnym producentem wyrobów drzewnych będzie w niedalekiej przyszłości region mazurski. Sprzyja temu 337 tys. ha lasów, o znacznym przyroście masy drzewnej. Przemysł drzewny Mazur w czasie działań wojennych został pozostawiony maszyn i zupełnie zdewastowany. W tym okręgu znajdują się dwie fabryki mebli w Olsztynie i fabryka mebli w Pasłęku.

W odbudowie znajduje się fabryka wyrobów drzewnych w Szczytnie. Rozpoczęła ona produkcję ram okiennych i drzwiowych. W odbudowie znajduje się również fabryka w Morągu. Będzie ona produkować: dykty, płyty stolarskie, forniry, parkiet skrzynki oraz inne wyroby drzewne.

Odbuduje się również fabrykę w Piszku, która będzie zaopatrywała rynek w płyty stolarskie, dykty i drewno spłasnione. Produkcję beczek rozpoczęła już fabryka wyrobów drzewnych w Ostro-

wie, uruchomiona w r. 1946. W przygotowaniu do remontu znajduje się fabryka wyrobów drzewnych w Dobrem Mieście.

820 MILIONÓW ŻŁ W 1949 R.

Przytelny Plan Inwestycyjny w przemyśle drzewnym, opracowany przez Pomorskie Zjednoczenie Przemysłu Drzewnego, jest planem odbudowy zakładów w okręgu mazurskim i w Słupsku. W br. i na początku 1948 r. zostaną uruchomione fabryki dykt, fornierów i płyt stolarskich w Piszku i Morągu. Zakłady te zatrudnią około 1.200 osób. W Słupsku uruchomione zostaną dwa zakłady, nastawione na seryjną produkcję mebli. Planowane jest nadto uruchomienie fabryki dykt w Elblągu. Zatrudnienie w przemyśle drzewnym, na terenach odzyskanych, a podlegających Pomorskiemu Zjednoczeniu Przemysłu Drzewnego, wzrosło w r. 1949 do 4.300 osób (w r. 1948 — 1.600 osób), wartość produkcji zaś wzrosła do 820 milionów rocznie (w r. 1946 wynosiła 109 milionów zł).

Kronika Wybrzeża

ODBUDOWUJE SIĘ WIEŚ WYBRZEŻA

Ostatnio uległ reorganizacji Komitet Odbudowy Wsi. W najbliższym czasie rozprowadzi on między rolników materiały budowlane ogólnej wartości około miliona złotych. W dziale odbudowy dokonano na terenie powiatu gdańskiego remontu Uniwersytetu Ludowego w Sobowidzach, Domu gimnazjalnego w Wiśnikach, Domu Społecznego w Przejazdowie, Domu Gimnazjalnego w Sobieszowie oraz szkół w Kłodawie i Lubiewie. Ostatnio przystąpiono do zwiększenia ilości studni odpowiednio do rozplanowania sanitarnego. Koszt tych robót wyniesie 228 tys. złotych.

LETNISKA W POWIECIE GDAŃSKIM

Teren powiatu gdańskiego jest przewidziany jako jeden z najdogodniejszych dla ruchu letniskowego. W gminach Sabieszewo (Basak), Drewnica, Stegna i Spiewowo, rozpoczęły się prace, mające na celu przygotowanie odpowiedniej ilości pomieszczeń dla letników z kraju.

Z PRACY NAUKOWEGO INSTYTUTU RZEMIEŚNICZEGO

W dniu 4 maja odbyło się w Gdańsku uroczyste zakończenie serii kursów w naukowym Instytucie Rzemieślniczym. Świadectwa otrzymało 634 absolwentów. Równocześnie Instytut rozpoczął serię kursów budowlanych i komunikacyjnych, na które wstąpiło 700 osób.

FABRYKA KAZEINY ZWIĘKSZA PRODUKCJĘ

Czynna w Gdyni fabryka kazeiny produkowała w roku ubiegłym 6.500 kg. kazeiny. W roku bieżącym przewiduje się produkcję 12.000 kg., w roku 1948 — 18 tys. kg., w roku 1949 — 25 tysięcy kg. rocznie. Wykonanie tego planu uzależnione jest od zwiększenia

stanu pogłowia krów na Warmii i Mazurach, oraz od rozbudowy fabryki, która produkować będzie guziki.

KONSERWACJA ZABYTKÓW SZTUKI STAROGDAŃSKIEJ

Konserwacja zabytków sztuki starogdańskiej odbywa się na terenie Wybrzeża w czynnej już od roku Państwowej Pracowni Konserwatorskiej w Sopocie, która jest filią Warszawskiej Państwowej Pracowni Konserwatorskiej. Pracownia odnowiła już ponad setkę niezwykle cennych zabytków, obrazów i rzeźb. Odnowione zabytki przekazane są do kościołów gdańskich, wględnie Muzeum Gdańskiemu. Ostatnio pracownia odnowiła słynny obraz „Madonna z Dzieciątkiem” Tintoretta i Chodowickiego „Chłopiec z zawiązaną szycją”. Pracownia kieruje znana artystka — malarka, Artwina Blińska.

NOWY TRANSPORT NIEMCÓW DO RZESZY

W dniu 3 maja br. opuścił powiat morski transport Niemców w ilości 369 osób, który został skierowany do punktu etapowego w Lęborku. Gminy Rumia, Strzeżno, Puck, Jastarnia, Krokowa, Wierzbuchowo odstawiły wysiedleńców wraz z rodowadami do punktu zbiorowego w Wejherowie.

Akcja mimo krótkiego terminu, została przeprowadzona niezwykle sprawnie.

ZA NADZUCIA NIE MA AMNESTII

Ostatnio Komisja Specjalna skierowała do obozu pracy na okres dwóch lat Anne Jaworską, byłą na czele Wydziału Opieki Społecznej w Zarządzie miasta Gdańska oraz Fedkę Władysława, na czas 18 miesięcy za współdziałanie z Jaworską. Skazani dopuścili się poważnych nadużyć na szkodę miasta i społeczeństwa, systematycznie okradając magazyn Opieki Społecznej.

W trosce o czyste miasto

Bryady ZOM-u oczyszczają Gdańsk

ZOM spełnia bardzo poważną rolę w życiu Gdańska. Oczyszczanie z wszelkiego rodzaju nieczystości przyczynia się w znacznym stopniu do podniesienia poziomu sanitarnego miasta. Zielone wozy z białymi literami Z. O. M. spotkać można we wszystkich dzielnicach miasta.

18 wozów ciężarowych i 5 koni wywozi dziennie średnio 550 m sześć śmieci. Wydatność pracy wzrosła znacznie w porównaniu z rokiem ubiegłym, kiedy usuwano z miasta zaledwie 170 m sześć odpadków dziennie. Mimo tak poważnego wzrostu wydajności pracy nie jest ona wystarczająca i nie może, mimo szczerych chęci i wysiłków ze strony brygad oczyszczających, podjąć potrzebom miasta.

Poza usuwaniem śmieci ZOM czyni starania, mające na celu zapobieżenie powstawaniu nowych śmieciaków na terenie miasta. Przydzielono już niektórym dzielnicom ponad 2 tys. wyremontowanych we własnym zakresie hermetycznie zamkniętych wiader, które będą stanowiły podręczne śmieciaki. 1.500 nowych wiader tego typu zakupiono w

fabryce wyrobów blaszanych w Elblągu, prowadzi się równocześnie remont dalszych wiader, wydobytanych z gruzów. Już w maju oddany będzie do użytku specjalny wóz, którego zadaniem będzie opróżnienie zapelnionych śmieciami podziemnych śmieciaków.

Od marca 22 ręczne wózki ułatwiają prace oczyszczania arterii miejskich. Oddają one poważne usługi brzygom podzakońcowym usprawniając akcje sprzątania ulic.

Praca ZOM, ze względu na poważne trudności natury technicznej, powinna znaleźć zrozumienie i poparcie wśród szerokiego rzesz społeczeństwa. Musi ono honorować zarządzenia, wydawane w celu utrzymania elementarnych zasad czystości i higieny. Miłośnicy Obywatelskiej ze swej strony powinna również zwrócić bacniejszą uwagę na sprawy porządku i dopilnować większych zakładów, jak: przemysłu konserwowego, i innych, które dość często wywożą śmiecie w gruzu lub wprost na ulice, przekreślając w ten sposób wszystkie wysiłki ZOM. (ms)

Z sali sądowej

2 wyroki śmierci za rabunek

Wojskowy Sąd Rejonowy w Gdańsku rozpatrywał w tych dniach sprawę bandy rabunkowej, działającej na terenie Wrzeszcza.

Przed Sądem stanęło 4 członków bandy w wieku od 20 do 22 lat, którzy w

okresie po 5 lutym br., dopuścili się szeregu napadów rabunkowych.

Akt oskarżenia zarzuca oskarżonym Sikorze Zdzisławowi, Kryskiewiczowi Eugeniuszowi, Koźbiałowi Eugeniuszowi i Lenart Marii, że w dniu 14 lutego dokonali napadu rabunkowego na obiekty sklepowe, należące do Antosiewicza i inwalidy Solarza, rabując pieniądze, materiały tekstylne, papierosy. Przy napadzie posiadali oni broń palną, którą sterroryzowali poszkodowanych.

Oprócz tego 21 lutego dokonali oni zamachu na pełniącą służbę funkcjonariusza M.O. — Janickiego, odbierając mu broń.

W wyniku rozprawy, po przesłuchaniu świadków, Wojskowy Sąd Rejonowy wydał wyrok, mocą którego oskarżony Sikora i Kryskiewicz, jako główni sprawcy zostali skazani na karę śmierci oraz zobawienie praw obywatelskich. Oskarżony Koźbiał skazany został na lat 15, zaś Maria Lenart na 5 lat więzienia.

Likwidujemy skutki powodzi

W porównaniu z innymi ośrodkami, powódź nie wyrządziła na Żuławach wielkich szkód. Akcja zabezpieczająca Żuław dała dodatnie rezultaty, na co wpłynęła energiczna i zdyscyplinowana współpraca ludności z powołanymi czynnikami w celownictwie wałów.

Wywały jedynie mniejsze rzeczki i słabszych wałach, jak Radunia i Czarna Lacha, co wywołało konieczność czasowej ewakuacji około 160 ludzi. Spośród zagrożonych kilkudziesięciu mostów, całkowicie zniszczone zostały jedynie trzy mosty w Suchym Debie i Juszkowie. Nieznaczne uszkodzenia stwierdzono na 6 innych mostach.

Spowodowane przez powódź straty w urządzeniach wodno-melioracyjnych, ocenia się na około 6.200.000 złotych. Straty w rolnictwie wynoszą: w życie 81 ha, w pszenicy 67 ha w ogrodnictwie 30 0a. Największych szkodliwych strat doznało łakarstwo, na skutek czego pierwszy sianołós nie dał żadnych plonów. Tereny zalane są już osuszone. Pomoc pracująca bez przerwy dniem i nocą. Zwierciadło wód obniżyło się o 18 cm. Tak że już wkrótce tereny te będą całkowicie suche. Ludność, której ziemie, zostały zalane, przemasła do porawy zabas ziem z łak zwanymi wosek kościuszkowskich.

Powiatowy Zarząd Drogowy przystąpił do odbudowy zerwanych mostów. Wkrótce rozpocznie się również odbudowa mostów państwowych i wojewódzkich.

Pomoc dla zdemobilizowanych i wojskowych

Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza pracuje

W 13 oddziałach powiatowych Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza zrzeszone są kółka młodzieżowe, fabryczne, szkolne, gminne i gromadzkie. Najliczniejszym słońskowo jest oddział tczewski, który w 22 kółkach pełnych i 80 gromadzkich zrzesza ponad 2 tys. członków. Samo miasto Gdańsk liczy około 3 tys. członków. Ogółem na terenie województwa TPZ liczy już dzisiaj ponad 10 tys. członków zrzeszonych.

TPZ opiekuje się nie tylko zdemobilizowanymi, lecz również poborowymi i wojskowymi oraz ich rodzinami. W bieżącym roku rozdzielono 28 bel odzieży i 21 worków obuwia. Poza tym dwustu zdemobilizowanych skierowano do misji szwedzkiej, gdzie również otrzymali pomoc. Około 60 osób otrzymało pracę, dzięki interwencji TPZ.

W Gdańsku TPZ prowadzi hotel i gospodę żołnierską, z których korzysta obecnie około 50 osób dziennie, otrzymując tu nocleg i wyżywienie. W stadium organizacji są warsztaty szewskie i krawieckie, które będą już w dniach najbliższych uruchomione kosztem 100 tys. złotych.

W Nowym Porcie powstaje na zasadzie spółdzielni pracy przetwórnia rybną i mięsna.

Powstaje również spółdzielnia spożywców i spółdzielnia mieszkalniowa. W dalszym etapie swojej działalności Towarzystwo otworzy na stacjach punkty przejściowe dla podróżujących wojskowych i zdemobilizowanych, oraz rozpo-

Musimy zwiększyć spożycie ryb morskich

Dorsz jest tanim i wartościowym produktem

Wartość odżywcza ryb morskich ocenia zarówno nauka, jak i mądrość ludowa. Przysłowie ludowe mówi: „Jeść ryby, będziesz zdrow, jak ryba”.

Rybołówstwo stanowi bardzo ważny czynnik w gospodarce kraju. Wystarczy zacytować tylko dwa przykłady. Rybołówstwo morskie pod koniec br. zatrudniło ok. 12 tys. osób, które będą wytwarzać wartości wielomilardowe. Zwiększenie spożycia ryb morskich pozwoli zmniejszyć spożycie mięsa przez co wpłynie na oszczędzanie bydła i trzody chłownej. W roku 1946 rozprawiono w kraju 23 miliony kg. ryb morskich, czyli zaoszczędzono, przy minimalnych

obciążeniach około 20 tys. sztuk bydła. Przy wyżej wymienionej ilości ryb morskich już w roku ubiegłym rybołówstwo ze względu na mały zbyt musiało walczyć z wielkimi trudnościami. W roku bież., przy zwiększonych połowach, wobec niedostatecznego spożycia ryb, rybołówstwo morskie było poważnie zagrożone w rozwoju.

Rybołówstwo morskie troszcza się państwa znacznie od nas bogatsze. Spożywają one od 20 do 50 kg. ryb na głowę rocznie.

Tymbardziej więc my, odczuwając braki w aproważacji, powinniśmy dążyć do rozwoju rybołówstwa.

Może ono nastąpić przy ścisłym współdziałaniu: czynników państwowych, handlu rybnego i konsumentów.

W większym stopniu od pracujących powinni przyczynić się do rozwoju rybołówstwa morskiego przedsiębiorstwa, jak restauracje, jadłodajnie i bary. Wszystkie te placówki powinny się zobowiązać do kupna pewnej ilości ryb

morskich. Niech codziennie będzie jednodanie rybne smacznie przyrządzone. A jeden dzień w tygodniu winien być wyłączony rybnym.

Oparty na powszechnym spożyciu wzrost zapotrzebowania na ryby morskie pozwoli placówkom handlowym, a szczególnie Centrali Rybnej, mającej na celu zaopatrywanie kraju, stworzyć odpowiedni aparat rozprawdzający hurtowy i detaliczny. Ryba morska dotrze wówczas do wszystkich zakątków kraju. Zapewniony zbyt pozwoli uniknąć wielkich strat ponoszonych dotychczas przez rybołówstwo morskie. Pozwoli to również na planową organizację sieci handlowej, a w dalszej konsekwencji wpłynie na obniżkę cen ryb morskich, szczególnie zaś jej przetworów — konserw rybnych.

Czynnik państwowe, współdziałając z handlem, w oparciu o zapewniony zbyt, dołożą wszelkich starań, aby konsumenci otrzymali ryby morskie w stanie świeżym, przy pełnej wartości odżywczej. Szczególnie wielkie zadania ciąży na kolejniectwie, które powinno zlikwidować wszelkie przestoje wagonów z rybami.

Rybołówstwo morskie, mające doniosłe znaczenie dla naszej gospodarki morskiej, powinno mieć w kraju zbyt zapewniony. Masowe spożycie ryb morskich jest nakazem chwili.

GŁOS WYBRZEŻA
Adres Redakcji
GDANSK, ul. Jana z Kolna 7
Tel. 42-472
GDYNIA, ul. Świętojańska 3
Tel. 22-465

Szkwał w Nowym Porcie

Statki stoją na redzie

Mimo że była trzecia po południu, nad Nowym Portem zapadł mrok. Od zachodniej strony gnały kosmate, czarne chmurzyska. Piasek zasypywał oczy, tak, że człowiek, nie przywykły do tego rodzaju zjawiska, stawał bezzadny, jedną ręką naciskał na głowę czapkę, drugą zasłaniał oczy, nie mogąc złapać tehu.

W języku ludzi morza — to zwykły szkwał, który szybko się zjawia i jeszcze szybciej przemija.

W tym samym momencie, kiedy szalał szkwał, szwed — „Araber” z pełnym ładunkiem węgla był już poza redą i wziął kurs na Szwecję, a inny statek duńczyk „Svencklausen”, sunął z niezachwianym spokojem w kierunku strefy wolnocelowej, wioząc na swym pokładzie margarynę.

— Dochodzimy do normy — mówi nam dyżurny oficer Kapitanatu. W tej chwili w naszym porcie mamy 29 statków, przeważa bandera duńska.

Odzywa się telefon. — Podaję prognozę — mówi monotony głos w słuchawce. — „Duże przelotne deszcze. Temperatura bez zmian. Silne wiatry porwyście, 5 do 8 metrów na sekundę”.

Nagle drugi telefon. — Hallo! Tu firma maklerska „Agmor”, awizujemy statek.

Tym razem nie jest to statek, ale mały szkuner. Przed szkła lunety widać go jak na dłoni. Mały, grabny, wywieścił flagę na rufie, na znak, że szkiera pilota. Szkuner „Gerd” jest skierowany z Gdyni. Przywiózł medykamenty do Gdańska, z Gdyni zaś zabierze papier.

Rozglądamy się uważniej. W tej chwili ustąpiła chmura i na jasnym tle zarysowuje się nowy statek. W porównaniu ze szkunerem jest to olbrzym. Szwed „Frede”, awizowany już od czterech dni. Przyjechał po węgla. A więc wszyscy na łódź motorową „Pilot XII”. Na pokładzie motorówki są już dwaj piloci, dwaj oficerowie WOP i rozumie się, jeden celnik.

NA S/S „FREDE”
Jazda! Niebo jest w dalszym ciągu zachmurzone, leje deszcz, fala jest wysoka. Od czasu do czasu bryzgi słonej wody opryskują nasze twarze i płaszcze, ale nie wypada kryć się. Łódź odbija do s/s „Frede”. Obsługa naszej motorówki trzyma w pogotowiu tender (odbijacz). Robota idzie śladnie, nie odczuwamy prawie żadnego wstrząsu. Dobiłszy już pod sam „Sztorn-trap”. Najpierw wdrapuje się do góry pilot, potem celnik, a za nim oficer WOP.

W kapitańskiej budce mówimy dzień dobry w kilku językach europejskich. Maszyny kończą pracę. Wolno wpływać na strefę wolnocelową.

Młodzież Gdyni poznaje morze

W ostatnich kilku miesiącach Liga Morska w Gdyni zorganizowała 7 nowych kół szkolnych, osiągając ogólną liczbę 27 kół o łącznej ilości ponad 2,5 tys. członków. W pierwszej połowie br. kółka te odbyły 98 zebrań, na których wygłaszano referaty, mające na celu za poznanie młodzieży z morzem oraz pogadanki na tematy organizacyjne i ideologiczne. Równocześnie organizowano wycieczki na Westerplatte, do stoczni, do portów Gdyni i Gdańska, na Hel, do pocztu gdańskiej itp.

Wszystkie jacht kluby i ośrodki młodzieżowe w Gdyni czynią przygotowania do wiosennego sezonu wioślarskiego, który już się rozpoczyna.

Do Ligi Morskiej coraz częściej wrywa się zgłoszenia młodzieży z kraju. Ilość dotychczasowych zgłoszeń sięga już 10 tysięcy. Młodzież pragnie znaleźć się nad morzem i przejść odpowiednie przeszkolenie morskie. W związku z tym Liga czyni starania o uzyskanie dostatecznej ilości pomieszczeń. Ministerstwo Obrony Narodowej przekazało już 5 baraków, które pomieszczą 1.000 osób. Obecnie remontuje się je w przyspieszonym tempie. Przygotowuje się również poważne ilości namiotów dla obozów letnich.

Równocześnie jacht kluby remontują łabory pływający. 5 jachtów jest już gotowych do drogi. 4 dalsze znajdują się na wykończeniu. PCWM szkoli już około 3 tys. młodzieży, która odczeka szereg podróży dalekomorskich. Kursy prowadzi również jacht klub „Zryw”, przygotowując wytrawy morskie do portów ZSRR i państw bałtyckich.

W basenie węglowym Tymczasem w basenie węglowym, mimo szalonego szkwału, ładuje się węgiel bez przerwy. Zwaly miały węglowe znikły już od czterech dni. Dwa taśmowce i trzy krany pracują pełną parą, cagle głodne ruchu i czarnej masy węglowej.

W odstępce 3 do 4 minut znika wagon węgla w leży wyroki taśmowej, by dalej poprzez skośne taśmy w niestającym gzyzliwym huksu nieprzerwanym strumieniem wypełniać luki statków: szwedzkiej, portugalskiej, brytyjskiej.

W kapitańskiej budce mówimy dzień dobry w kilku językach europejskich. Maszyny kończą pracę. Wolno wpływać na strefę wolnocelową.

W kapitańskiej budce mówimy dzień dobry w kilku językach europejskich. Maszyny kończą pracę. Wolno wpływać na strefę wolnocelową.

W kapitańskiej budce mówimy dzień dobry w kilku językach europejskich. Maszyny kończą pracę. Wolno wpływać na strefę wolnocelową.

W kapitańskiej budce mówimy dzień dobry w kilku językach europejskich. Maszyny kończą pracę. Wolno wpływać na strefę wolnocelową.

W kapitańskiej budce mówimy dzień dobry w kilku językach europejskich. Maszyny kończą pracę. Wolno wpływać na strefę wolnocelową.

W kapitańskiej budce mówimy dzień dobry w kilku językach europejskich. Maszyny kończą pracę. Wolno wpływać na strefę wolnocelową.

Z naszych portów

STATEK „MARIA GARTHON” WYRUSZYŁ DO SZWECJI

Szwedzki statek „Maria Garthon”, który zatonął na redzie gdynijskiej na skutek nieustalonych dotychczas przyczyn, został niedawno wydobyty z dna morza i o przewieziony do Szwecji. Statek poddany zostanie w Szwecji gruntownej naprawie.

„GRAWENSTEIN” PODJĘTY Z DNA MORZA

Marynarka Radziecka podniosła z dna morza w Gdyni, statek niemiecki „Grawenstein”, który był zatopiony w południowym basenie portu. Statek został przyholowany do kanału portowego i będzie poddany remontowi.

POWROT M/S „BATOREGO”

Do Gdyni powrócił z pierwszej podróży transatlantyki M/S „Batory”, utrzymujący regularną komunikację między Gdynią i Nowym Jorkiem. Statek przywiózł między innymi 3.061 worków pocztę z Nowego Jorku i 751 worków pocztowych z Southampton oraz pocztę z Kopenhagi.

DALSZE PRZEJMOWANIE STATKÓW PONIEMIECKICH

W Gdyni w dalszym ciągu odbywa się przejmowanie statków niemieckich, przekazywanych nam przez flotę radziecką w ramach odszkodowań wojennych. Przejmowane statki są przeważnie w dobrym stanie.

OFICER PRASOWY NA M/S „BATORYM”

Oficerem prasowym na M/S „Batorym” mianowany został aktor, Jan Majdrowicz.

Ułatwić produkcyjne zastosowanie przedsiębiorczości prywatnej

Jak zachęcić kapitał prywatny do inwestycji w przemyśle

Min. Przem. i Handlu ogłosiło bardzo ciekawą statystykę o obecnym stanie przemysłu prywatnego w Polsce. Dane te zostały nadesłane przez Izby Przemysłowo-Handlowe z całego kraju i oparte są na zgłoszonych kartach rejestracyjnych na rok 1947.

Ogólna liczba prywatnych przedsiębiorstw przemysłowych wynosi 11.643. Zatrudniają one łącznie 86 tysięcy pracowników. Po szczególne branże reprezentowane są w tej ogólnej liczbie bardzo rozmaicie. Branża spożywcza jest na pierwszym miejscu, licząc 6.583 zakłady i zatrudniając 26.000 pracowników. 1.001 przedsiębiorstw budowlanych zatrudnia 17.000 pracowników. 431 zakładów metalowych — 8.600 pracowników, 778 przedsiębiorstw przemysłu drzewnego — 9.000 pracowników itd.

Trudno ustalić w jakim stopniu dane te są ściśle. Wprawdzie ogólna liczba przedsiębiorstw nie odbiega od liczby podanej przez Główny Urząd Statystyczny według stanu na 1 września ub. r., ale w poszczególnych grupach branżowych widzimy duże zmiany. Zaokrąglenie danych o liczbie zatrudnionych pracowników może przypuszczać, że cyfry są w pewnej mierze szacunkowe.

7,4 PRACOWNIKA NA JEDEN ZAKŁAD

Nie wydaje się jednak, aby dane te daleko odbiegały od liczby naprawdę istniejącej. Dane te przedstawiają rzeczywisty stan rzeczy w polskim przemyśle prywatnym.

Wynika z nich przede wszystkim wniosek, że przemysł prywatny w Polsce jest bardzo drobny. Przeciętna liczba zatrudnionych pracowników na jeden zakład pracy wynosi zaledwie 7,4. Liczba 7,4 pracownika na zakład daleko odbiega od istniejących możliwości przedsiębiorczości prywatnej w przemyśle i od ustawowych granic, nakreślonych dla jej działalności przez państwo. Ustawa z dn. 3 stycznia 1946 roku przedstawia — jak wiadomo — o wiele szersze pole do popisu inicjatywie prywatnej.

Drugi wniosek, który nasuwa się przy badaniu tych liczb, dotyczy branż, w których przedsiębiorczość prywatna jest szczególnie licznie reprezentowana. Widzimy więc, że przeszło połowę ogólnej ilości zakładów (dokładnie 56,5 proc.) stanowią przedsiębiorstwa branży spożywczej.

NISKI STOPIEN ZAINWESTOWANIA

Są to więc zakłady na poziomie rzemieślniczym, prawdopodobnie w małym stopniu zmechanizowane, o niskim kapitale zakładowym i słabym wyposażeniu technicznym.

Wydawca:
Komitet Centralny
Polskiej Partii Robotniczej

Redaguje:
Komitet Redakcyjny

Godziny przyjęć:
Redaktor Naczelny od godz. 15-16
Sekretarz Redakcji " " " 10-11

Telefony:
Redaktor Naczelny 86 645
Sekretarz Redakcji 88 228
Kier. działów 88-225

ADMINISTRACJA
czynna od godz.: 8-16
Telefony: 88-227

Konto PKO w Warszawie 11090
B.G.K. Oddz. Gł. w W-wie Nr 749
Bank Gosp. Społ. Oddz. Wojew. w Warszawie Nr 101

PRENUMERATA
zł 60.— miesięcznie wraz z przesyłką pocztową

CENY OGŁOSZEŃ

1 mm x 1 szp w tekście	zł 60.—
1 mm x 1 szp za tekstem	50.—
Nekrologi: do 50 mm	50.—
od 50 mm do 100 mm	60.—
powyżej 100 mm	80.—
Ogłoszenia drobne za wyraz	20.—
Poszukiwanie rodzin i pracy za wyraz	5.—
minimum 10 słów, maximum 40 słów.	
Opłowe: 1 mm x 1 szp.	120.—
W numerach świątecznych i nie dzielnich dopłata 25%.	

Adres Redakcji i Administracji
Warszawa, ul. Smolna 12

Branża budowlana znajduje się na drugim miejscu. Tysiąc zakładów zatrudnia 17 tys. pracowników, a więc na jedno przedsiębiorstwo przypada stosunkowo duża przeciętna liczba pracowników (17). Ale i ta branża należy do słabo zainwestowanych. W tej gałęzi przemysłu przeważa również praca rzemieślnicza, a kapitał zakładowy i obrotowy nie należy do wielkich.

Jedynie branża metalowa wydaje się być terenem zastosowania kapitału prywatnego na skalę przemysłową. Statystyka wskazuje na istnienie 430 zakładów metalowych, zatrudniających 8.600 pracowników. Na jedno przedsiębiorstwo przypada więc 20 pracowników. Świadczy to, że w branży metalowej mamy do czynienia z zakładami typu fabrycznego, wyposażonego w maszyny.

Do zakładów typu fabrycznego można prawdopodobnie zaliczyć również część przedsiębiorstw branży drzewnej, włókienniczej, odzieżowej i papierniczej, gdzie przeciętna liczba zatrudnionych pozwala się domyśleć istnienia poważniejszego kapitału zakładowego i obrotowego.

NA SZCZEBLU RZEMIOSŁA

Pozostałe branże przemysłu prywatnego można także zaliczyć do typu rzemieślniczego. Warto przy okazji przypomnieć, że kongres rzemieślniczy, odbyty latem ub. roku w Bydgoszczy, zażądał określenia granic rzemiosła w ten sposób, żeby przedsiębiorstwa, zatrudniające do 15 czeladników były zaliczone do rzemiosła; dla zakładów budowlanych granica ta miałaby nawet wynosić 50 pracowników. Przyjęcie tego dezyderatu doprowadziłoby do całkowitej prawie likwidacji pojęcia przemysłu prywatnego w Polsce, gdyż jedynie w branży metalowej znajdujemy przeciętną zatrudnienia 20 pracowników na jeden zakład.

Końcowy wniosek jest więc taki, że ogromna większość prywatnych przedsiębiorstw przemysłowych w Polsce należy do typu rzemieślniczego, o niskim kapitale zakładowym i obrotowym.

DLACZEGO KAPITAŁ PRYWATNY UNIKA PRZEMYSŁU

Liczyby więc świadczą, że kapitał prywatny niechętnie inwestuje w przemyśle. O przyczynach tego zjawiska istnieją różne i rozbieżne zdania. Przedstawiciele inicjatywy prywatnej, uskarżając się stale na domniemane trudności, stawiane pono rozwojowi przedsiębiorczości prywatnej, wskazują zazwyczaj na nacisk fiskalny.

Argumentacja ta nie jest słuszną. Dowodzi tego buny rozwój handlu będącego przeważną domeną kapitału prywatnego w Polsce. Formalnie rzecz biorąc, inwestowanie kapitału w handel jest bardziej ryzykowane, niż w przemyśle. Pod względem fiskalnym obie dziedziny przedsiębiorczości są równouprawnione. Ale w rzeczywistości handel jest korzystniejszy i rentowniejszy z punktu widzenia inwestycji prywatnych.

Wyjątkowo wysoka marża zarobkowa w handlu, w połączeniu z szybkością obrotów i istniejącą w praktyce łatwością ukrycia przed skarbem zarówno obrotów i zysków, jak i wysokości zainwestowanego kapitału, stwarza dla handlu szereg przywilejów. A kapitał z natury rzeczy najchętniej inwestuje tam, gdzie spodziewa się łatwiejszych i większych zysków.

W interesie rozwoju gospodarstwa kraju jest odwrócenie stosunku, likwidacja praktycznego

Łańcuch ofiar

Przewodniczący ZG ZWM tow. Aleksander Kowalski składa na pomoc rodzinom zamordowanych przez bandę „Uskoka” ZWM ze wsi Rozkopaczów 1.000 zł (słownie tysiąc złotych) i wzywa gen. Spychalskiego,

przywileju dla handlu i stworzenie warunków, w których inwestowanie w przemyśle będzie korzystniejsze i bardziej rentowne, niż w handlu.

Realizacja tego postulatów wymaga całego szeregu pociągnięć ze strony naszej polityki gospodarczej.

NALEŻY PRZEMYSŁ UCZYNIĆ ATRAKCYJNYM

Likwidacja przywilejów dla handlu wymaga wzmocnienia kontroli fiskalnej i kontroli cen. Wprowadzenie systemu skutecznej kontroli cen z udziałem czynnika społecznego oraz zwiększenie sankcji karnych za spekulację i pasek, a z drugiej strony wzmocnienie kontroli skarbowej, również z udziałem społeczeństwa, pozwoli zlikwidować dotychczasowy chorobliwy stan rzeczy, kiedy dziedzina handlu była najbardziej atrakcyjną dla kapitału prywatnego.

Jednocześnie trzeba zastosować szereg kroków, aby uczynić inwestycje przemysłowe bardziej atrakcyjną dziedziną dla kapita-

łu prywatnego. Kapitał, zastosowany w przemyśle, powinien dawać więcej zysku, niż zastosowany w handlu. Trzeba ewentualnie zastosować szereg ulg podatkowych dla inwestujących w przemyśle, darować podatek od wzbogacenia wojennego i zaległości z tytułu innych danin; należy wziąć pod uwagę również sprawę ulg w podatku dochodowym.

Ponadto należałoby rozważyć sprawę kredytowania tych przedsiębiorstw prywatnych, które wykonują zamówienia dla przemysłu państwowego.

Słowem, należy stworzyć zachętę dla produkcyjnego zastosowania kapitału prywatnego, co spowoduje przerzucenie się inwestorów prywatnych z handlu do przemysłu. Będzie to bardzo pożyteczne dla całego gospodarstwa narodowego, dla odbudowy kraju, a z drugiej strony pozwoli stworzyć szeroką podstawę dla pokojowego współistnienia sektora prywatnego z sektorami uspołecznionymi.

A. Szpakowicz

Centralne składy zaopatrzenia obsłużą całą ludność Warszawy

Wczoraj w Biurze Odbudowy Stolicy odbyła się konferencja prasowa, na której zapoznano dziennikarzy z projektami wybudowania w Warszawie sieci składów, hal i sklepów zaopatrzenia ludności Stolicy.

Projektuje się według planu BOS wybudowanie dwóch centralnych składów zaopatrzenia: jeden na Woli w tzw. zachodniej dzielnicy zaopatrzenia, drugi w Żeraniu, koło portu rzecznej.

Każdy centralny skład zaopatrzenia będzie posiadał we wszystkich dzielnicach miasta

hale rozdzielcze, hurtownie oraz gęstą sieć sklepów rozdzielczych, mogących wszechstronnie obsłużyć całą ludność Warszawy.

Na cele wybudowania punktów zaopatrzenia BOS dysponuje kapitałem około 50 mil. zł.

Dotychczas na terenie Warszawy powstawały sklepy chaotycznie, nie w sposób planowy. Obecnie BOS pragnie rozwiązać zagadnienie zaopatrzenia ludności w sposób planowy, odpowiadający potrzebom szerokiej warstw ludności pracującej w Warszawie.

Rejestracja rocznika 1927

Zarządzenie ministra Obrony Narodowej

Przypominamy, że: Na podstawie zarządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 3 marca 1947 r. i rozkazu II wicemin. Obr. Narodowej Nr 10200/III z dnia 4 marca 1947 r. oraz Dowództwa Okręgu Wojskowego Nr 1, Nr 0576/III z dnia 12 marca 1947 r. — 12.6.47 r. odbędzie się rejestracja wszystkich mężczyzn posiadających obywatelstwo polskie, urodzonych w roku 1927, oraz osób wpisanych do III i IV grupy niemieckiej listy narodowej, lub tzw. „Leistung Pole”.

Niemcy rejestracji nie podlegają. Obowiązani do rejestracji powinni po

siadać dowód tożsamości i wszelkie posiadane dokumenty, na podstawie których będzie można ustalić datę i rok urodzenia, właściwe obywatelstwo, wykształcenie i zawód cywilny.

Uchylający się od rejestracji będą podlegali do odpowiedzialności w myśl obowiązujących przepisów karnych.

Nowe wydawnictwo

Ukazał się numer pierwszy bogato ilustrowanego miesięcznika oficerskiego „Nasza Myśl”. Numer otwiera artykuł wstępny gen. dyw. Mariana Spychalskiego „Nasza myśl polityczna i wojskowa”. Adam Korcia pisze o „Demokracji formalnej i ludowej”. Włodzimierz Brus o „Gospodarce planowej”. Zagadnienia filozoficzne omawia w popularnej formie dialogu Michał Burski („Rozmowa materialisty z idealistą”).

Artykuły z zakresu wojskowości — to pisma gen. Jerzego Bordziewskiego „Dowódca i podwładny” i szeroko zakrojony szkic Żurawskiego „Wojna współczesna, a gospodarka narodowa”. Zagadnienia polityki międzynarodowej omawia Roman Kordecki w artykule „Czy zmierzchni potęg?”. Adam Paszt „Stosunki polityczne w Niemczech” i Edmund Bora „Współczesne zagadnienia kolonialne”.

W zupełnie nowym oświetleniu przedstawia sprawę radaru od strony jego zważania inż. S. Rieszko w artykule „Obroną przeciwradarową”.

Numer zawiera fragment książki Hemingway'a „Rozmowa z generałem” i prolog do nowej książki J. Pytlakowskiego „Fundamenty”.

Numer wydany bardzo starannie i bogato ilustrowany, zawiera również koloryjne plakaty i rzeźby. Objętość 86 stron dużego formatu.

Wiadomości gospodarcze

PREMIA ZA OSZCZĘDNOŚĆ

Za najbardziej gospodarnie zjednoczenie przemysłu węglowego uznane zostało w marcu br. Zjednoczenie Rybnickie, które wyróżniło się najlepszymi wynikami działalności ekonomicznej i oszczędności. Zjednoczenie otrzymało tytułem premii sumę, wynoszącą 20 proc. zarobków i zasadniczych poborów pracowniczych. Za pozytywne osiągnięcia w dziedzinie gospodarności wyróżniono również Zjednoczenie Zabrskie i Rudzkie.

PRODUKCJA MEBLI GIĘTYCH

Znana ze swych wyrobów fabryka mebli giętych Thonet Mundus w Radomsku uległa w czasie działań wojennych całkowitemu zniszczeniu, ale dzięki ofiarnej pracy robotników i inżynierów odbudowuje się i wznowia wytwarzanie mebli giętych. Wartość produkcji fabryki w drugim kwartale br. wynosi 15 milionów złotych.

DOŚWIADCZENIA NAD „KALITEM”

Zakład chemii rolniczej Uniwersytetu Jagiellońskiego przeprowadza na terenie fabryki „Azot” w Jaworznie doświadczenia, które mają na celu uzyskanie krajowego nawozu potasowego pod nazwą „kaliu”. Nawóz ten uzyskuje się z węgla wywarowego przez suszenie i prażenie pozostałości po przeróbce melasy na alkohol.

CYKORIA

Zapoczątkowana przez fabrykę Frank i Kathreiner akcja plantowania cykorii wywołała wśród dolnośląskich rolników duże zainteresowanie. Dotychczas zgłosiło się 350 plantatorów, którzy zamierzają uprawić ponad 150 ha cykorii. Plantatorzy ci otrzymali już nasiona i nawozy sztuczne.

== DROBNE ==

OGŁOSZENIA

KOMENDA Główna Miłojki Obywatelskiej poszukuje inżyniera budowlanego na samodzielne stanowisko etatowe i buchalterów rewidentów. Blizszych informacji udziela Biuro Przepustek Komendy Głównej M.O., ul. Karowa Nr 14-16. 659

POSZUKUJE męża, Marka Oswalda ze Lwowa Ostatnio przebywał w Rosji. Ktoby wiedział cokolwiek, proszony o wiadomość Markowa Lusia, ul. p. Sztołkisz Warszawa Praga, Jagiellońska 35 m 4, II p. 4296

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną RKU Końskie na nazwisko Skrzynecki Henryk. 964

Uwłaszczenie osadników przyspieszy zespolenie Ziemi Odzyskanych z Macierzą

Komisja Skarbowo-Budżetowa Sejmu rozpatrywała wczoraj budżet Ministerstwa Ziemi Odzyskanych. Referował pos. Górny (PPS).

Budżet Ministerstwa Ziemi Odzyskanych jest budżetem konsumpcyjnym, zawiera jednak cały szereg pozycji o charakterze produkcyjnym, jak np.: akcja siewna i uwłaszczeniowa — 500 milionów zł, różna pomoc dla ludności — 870 milionów zł, dotacje dla związków samorządowych — 244 milionów zł, rezerwa na zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych — 300 mil. zł, razem 1.914 milionów zł, co stanowi 38,7 procent całego budżetu.

Dochody ustalono na 3.998.789.000 zł, do stanowi 81 procent pokrycia wydatków w sumie 4.937.582.000 zł.

W oparciu o ustawę z 19 kwietnia 1945 r. umożliwiono polskiej ludności autochtonicznej Ziemi Odzyskanych uzyskanie obywatelstwa polskiego. Władze administracyjne współdziałające ze społecznymi ko-

misjami weryfikacyjnymi dokonały w szybkim czasie tego wielkiego zadania, obejmującego cyfrę około 1 miliona ludności. W chwili obecnej przebywa jeszcze na terenie Ziemi Odzyskanych około 60 tys. ludności autochtonicznej nie zweryfikowanej. Wydano polecenie nie repatriowania do Niemiec tej grupy, przy jednoczesnym rozloczeniu nad nią właściwej opieki.

Sprawozdawca przechodzi do spraw samorządu terytorialnego Ziemi Odzyskanych i stawia wniosek, by w bież. roku budżetowym samorząd partycypował w zapomogach Kom. Fun. Poz. Zapom. w wysokości 33 procent. Brak środków obrotowych, kredytów, oraz wpływów podatkowych powoduje zużywanie sum obcych, wstrzymywanie obowiązkowej działalności i zaleganie nawet z wypłatą poborów pracowniczych. Z drugiej strony rok 1947 nie przyniesie poważnego powiększenia wpływów podatkowych na Ziemiach Odzyskanych.

Mimo zmniejszenia aparatu i po części ograniczenia programu pracy, budżet P.U.R. wzrósł wydatkowo — z 1.417.000.000 w r. ub. do 2.239.000.000 zł w roku obecnym. Wzrost ten wywołany jest wprowadzeniem do budżetu kosztów przewozu kolej transportów ludzi i bagaży oraz pozabawienia P.U.R. kart przydziałowych na żywność dla transportów i punktów etapowych, wobec czego żywność dla nich zakupować trzeba na wolnym rynku.

W ub. roku zapoczątkowano akcję przesiedlania zorganizowanych grup spółdzielczo-parcelacyjnych z przeludnionych województw dawnych.

Pozostaje jeszcze do obsadzenia 179.701 gospodarstw. Do dnia 15.3.1947 r. zasiedlonych zostało 535 majątków o obszarze około 127 tys. ha przez 6.944 rodzin.

Akcja osadnicza zakończona być powinna uwłaszczeniem osadnika. Dotychczas akcja uwłaszczeniowa postępuje b. wolno. Na ogólną ilość 246.893 złożonych wniosków wydano aktów nadania zaledwie 13.283, co stanowi około 5 procent. Przyczyną wolnego tempa uwłaszczenia jest słabość aparatu i brak środków.

Bardzo wolno postępująca akcja uwłaszczeniowa wytwarza szkodliwy na Ziemiach Odzyskanych stan tymczasowości. Akcja ta winna być przeprowadzona bezwarunkowo do końca tego roku.

Obok uwłaszczenia rolniczego najważniejszym zadaniem, stojącym przed M.Z.O. jest uwłaszczenie miejskie. Ponad 300 tys. obiektów nadaje się do prywatyzacji. Wartość nieruchomości szacuje się na sumę 7 miliardów złotych przedwojennych. Uwłaszczenie nie rolnicze znajduje się jeszcze w fazie wstępnych przygotowań do realizacji. Należy je jak najszybciej przeprowadzić, o ile możliwości jest — w tym roku i związać w ten sposób element miejski z tymi Ziemiąmi.

Posel Górny przechodzi następnie do omówienia planu wiosennej akcji siewnej na Ziemiach Odzyskanych.

Na zadanie to Ministerstwo Ziemi Odzyskanych uzyskało dotację w wysokości 400 milionów zł, na zakup zaś ziarna i ziemniaków — sadzniczków kredyt bankowy w wysokości 1.950 milionów. Wobec zwykłej taryf kolejowych, podróżeń benzyny, podniesienia marży zarobkowej „Spolem” od tony rozproszanego materiału siewnego, należałoby kredyt na akcję siewną, prelimitowany w wysokości 400 mil. zł zwiększyć o 89.320.000 zł.

Referent stawia wniosek, aby kwota ta została zarezerwowana dla M.Z.O. Akcja siewna wiosenna obejmuje w roku 1947: a) sektor chłopski 1.600 tys. ha, b) zarząd Państw. Nier. Ziemiak, 400 tys. ha, akcja siewna jesienią obejmuje: a) sektor chłopski 1.200 tys. ha, b) zarząd Państw. Nier. Ziemiak. — 300 tys. ha. Razem — 3.500 tys. ha. Ugorów pozostał jeszcze w tym roku — 1.300 tys. ha.

Referent zgłasza szereg wniosków w sprawie powiększenia wydatków na wyrównanie plac pracowników administracyjnych w terenie, na pomoc repatriantom i osiedleńcom i inne cele.

W dyskusji zabierali głos: pos. Dzen-dzel (SL), pos. Frankowski (Klub Kat.-Spół), pos. Baranowski (PPS), Bry-jola (PSL),

PRZETARG NIEOGRANICZONY Nr 40, 41, 42 i 43

Dyrekcja Odbudowy Warszawskiego Węzła Kolejowego, Warszawa, Al. Wyzwolenia Nr 43, ogłasza przetargi:

- a) Nr 40 na budowę domu administracyjnego przy składach węgla na st. Odolany.
- b) Nr 41 na budowę domu mieszkalnego w stanie surowym na st. Odolany.
- c) Nr 42 na roboty wykończeniowe domu noclegowego na st. Odolany.
- d) Nr 43 na roboty wykończeniowe domu mieszkalnego na st. Odolany.

Oferty należy składać do skrzynki ofertowej, umieszczonej w Biurze Dyrekcji, ad: a i b dnia 19 maja 1947 r. do godz. 10, ad: c i d dnia 17 maja o godz. 10, gdzie można otrzymać ślepy kosztorys i uzyskać bliższe informacje. 996

PRZETARG NIEOGRANICZONY Nr 12

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Warszawie ogłasza przetarg nieograniczony:

- 1) na wykonanie planu sytuacyjnego st. Warszawa Główna i Zachodnia od ul. Towarowej, km 1,350 ze stacją postojową Szczesliwice, km 6,000 na podstawie przepisów D.26.

Oferty w zalakowanych kopertach należy składać do godz. 12 dnia 20 maja 1947 r. do skrzynki ofertowej w Wydziale Drogowym przy ul. Wileńskiej Nr 2/4, gdzie w godzinach urzędowych można otrzymać bliższe informacje oraz podkłady do składania ofert.

Do oferty należy dołączyć kwit kasy dyrekcyjnej na wpłacone wadium w wysokości 1 proc. oferowanej sumy. 995

Podaje się do publicznej wiadomości, że prezydent miasta st. Warszawy, jako szef administracji ogólnej II instancji, decyzyją z dnia 12 kwietnia 1947 r. L. dz. 01411542/AN-3/63147 na zasadzie art. 2 (1) i 3 (2) pkt 1) dekretu z dnia 10.XI.1945 r. o zmianie i ustalaniu imion i nazwisk (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 310) udzielił ob. BALASOWI ROMUALDOWI, zamieszkałemu w Warszawie, przy ulicy Podchorążych Nr 8 m. 10, urodzonemu dnia 6 lutego 1926 r. w Warszawie, synowi Józefa i Józefy z domu Osiańska, zezwolenia na zmianę nazwiska rodzowego BALAS na nazwisko BALICKI. 4484

PRZETARG NIEOGRANICZONY

Przemysł Chemiczny „Boruta” pod zarządem państwowym w Zgierz, ogłasza przetarg nieograniczony na dostawę jednej wagi aptekarskiej wraz z kompletem odważników.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „oferta na dostawę wagi aptekarskiej” należy kierować do Przemysłu Chemicznego „Boruta” w Zgierz, Wydział Zakupów, do dnia 17 maja br. Otwarcie ofert nastąpi dnia 17 maja br. o godz. 10 w obecności zainteresowanych osób i przedstawicieli firmy „Boruta”. Firma zastrzega sobie prawo nieprzyjęcia ofert bez podania przyczyn oraz wybór oferenta bez względu na cenę. Zgierz, dnia 30 kwietnia 1947 r. 990

Promieniotwórcze pożywienie

Fizyka atomowa na usługach medycyny

Rozwój fizyki atomowej, który przyczynił się do wytworzenia jednego z najgroźniejszych środków niszczytelnych, jakim jest bomba atomowa, odkrywa ostatnio coraz częściej perspektywę bardziej humanitarnego zastosowania.

Jednym z nich jest wykorzystanie w medycynie i biologii sztucznie otrzymanych substancji promieniotwórczych.

Wprowadzając minimalne ilości radioaktywnej materii do pożywienia, możemy je uczynić na pewien czas promieniotwórczym. Śledząc rozdział radioaktywnych substancji w organizmie, możemy badać drogi, jakimi żywność rozchodzi się poprzez system trawienny i krw. możemy obserwować, jak i w jakich ilościach dostaje się do kości, unerwienia i mięśni.

Metody pomiarowe, stosowane przy tym, są tak czułe, że najdoskonalsze nawet sposoby chemii współczesnej nie

mogłyby się z nimi równać. Elementem zdradzającym daną substancję, jest tu promieniowanie „zaszczepione” niejako badanej żywności.

Szereg uczonych stwierdza, że przed sztucznym rozbięciem atomu, wędzelnicy, iż fosfor znajduje się w kościach mózgu, w szeregu gruźliczów, w tkance nerwowej, lecz nie mogliśmy śledzić drogi, jaką się tam dostaje. Obecnie, gdy umiemy produkować promieniotwórczy fosfor, możemy już śledzić sposób przedostawania się i rozdziału fosforu w organizmie. Jego promieniowanie stanowi ślad, po którym go poznajemy, podobnie jak złodzieja, na podstawie odcisku jego palców.

Wpływ, jaki może wyrzucić nowa metoda badania w dziedzinie pośredniego leczenia, jest jeszcze kwestią przyszłości. Obecnie mamy jedynie bezpośrednie, lecznicze oddziaływanie promieniotwórczej materii.

Naturalne ciała promieniotwórcze, umiędzy innymi i rudy, wysyłają trzy rodzaje promieni, tzw. promienie alfa, beta i gamma. W medycynie używane są głównie promienie gamma, które w naturze swej bardzo są pokrewne promieniom Roentgena. Działają one selektywnie na zdrowe i chore komórki. Do leczenia można ich używać tylko w wypadkach, gdy niszczą skuteczniej tkankę chorą od zdrowej.

NIEWIDOMI MOGĄ KORZYSTAĆ Z USŁUG PROMIENI ELEKTRONOWYCH. Znany konstruktor aparatów telewizyjnych, Zworykin, zaprojektował nowy przyrząd, który umie w niewidomym czytanie zwykłego drukowanego tekstu. Oceniały przesuwając rurkę, zaopatrzoną w mały reflektor i komórkę fotoelektryczną, wzduż tekstu i odbiera przy pomocy słuchawek sygnał dźwiękowy, wywołany przez krótkotrwały prąd fotoelektryczny, odpowiednio zmocniony. Tego rodzaju „czytanie” jest możliwe dzięki temu, że kształty różnych liter, wywołują w słuchawkach odmienne i charakterystyczne dźwięki.

48 GODZIN BEZ PRZERWY W POWIETRZU może się utrzymywać w ogromnym balon sterowy, wyprodukowany w Związku Radzieckim. Jest to olbrzymi o wyporności 3350 metrów sześciennych, długość jego sęga 47 metrów, zaopatrzone jest w dwa silniki 7 cylindrowe. Osiąga szybkość 100 kilometrów na godzinę, utrzymuje się w powietrzu prawie dwie doby bez przerwy.

10 TYSIĘCY KOLOROWYCH DZIECI BEZ OJCZYŹNY. Władze angielskie są w kłopotach. Muszą bowiem zapłacić się 10 tysiącami dzieci, urodzonych w czasie wojny z matek angielskich i kolorowych żołnierzy amerykańskich. Prawie wszystkie matki zrezygnowały z opieki nad tymi dziećmi, których kolor skóry przynosił komplikacje w ich sytuacji życiowej. Dzieci znalazły się w sierocińcach na wyspie brytyjskiej. Obecnie na podstawie porozumienia z władzami amerykańskimi dzieci te odwiezione zostaną do Stanów Zjednoczonych, gdzie umieszczone zostaną w murzyńskiej dzielnicy Nowego Jorku, Harlemie.

GRETA GARBO ZOSTAŁA SPADKOBIERCZYNIĄ 70-LETNIEGO AMANTA. Gazety amerykańskie przyniosły wiadomość, że nieznanym nikomu nauczyciel wiejski, Edgar H. Donne, przeżywszy 70 lat, zostawił Grecie Garbo w spadku oszczędności całego życia, wynoszące ok. 20 tysięcy dolarów. Wskazywany reporterzy niebawem odkryli kulisy tego dosyć dziwnego zapisu. Okazało się, że zmarły nauczyciel był przez długi czas wielbielcem gwiazdy filmowej i marzył nawet o jej posłobieniu. Przed laty wybrał się z tą propozycją osobiście, później porzucił ją listownie. Mimo że spotkała go odmowa zachwał swój podziw dla „boskiej Grety” do końca.

LIZBONA STOLICĄ PORTUGALII JEST OSIEMSETLETNIA STARUSZKA. W obecnym roku właśnie przypada 800-letnia rocznica założenia tego miasta, jak wskazują z pisanki historyczne. W historii Lizbony szczególnie pamiętne są dwie daty: w roku 1147 uwalniona została ona od najazdu arabskiego; inna pamiętna data, to rok 1775, kiedy to miasto było prawie całkowicie zniszczone przez trzęsienie ziemi i kiedy zginęło 30 tysięcy ludzi. Obecnie Lizbona liczy 530 tysięcy mieszkańców.

NOWA TKANINA WELNIANA

zastąpi jedwab

W szeregu fabryk zagranicą przystąpiło ostatnio do produkcji nowej tkaniny wełnianej, stanowiącej swego rodzaju rewolucję w przemyśle tekstylnym. Jest to niezmiernie cienka i delikatna materia, której metr waży zaledwie 4 dkg.

Nowa tkanina znajdzie niewątpliwie szerokie zastosowanie i będzie mogła z powodzeniem zastąpić jedwab przy robieniu wykwintanej bielizny, koszul męskich, bluzek, sukienek, krawatów itp.

Maszyny, użyte do wyrobu tego nowego materiału, stanowią ostatni wyraz techniki włókienniczej. Zastosowano dla zmoc-

nienia wyrobu podczas produkcji ciekawą metodę, polegającą na wprowadzeniu do osnowy i wątku, podczas tkania dodatkowej nici ze specjalnej, syntetycznie otrzymanej substancji. Gotowy produkt poddawany jest płókanin w od powiednich odczynnikach chemicznych rozpuszczających syntetyczne włókna, pozostawiających czystą wełnę.

Pierwsze tkaniny wełniane wyrabian były na długo przed tym, nim wynaleziono nożyce do strzyżenia owiec. Biedne zwierzęta były podówczas skubane podobnie jak to dziś czynimy z gęsiami i kaczkami.

Królestwem wełny była przez długi czas Anglia. Jednym z najdawniejszych zajęć jej ludności była hodowla owiec oraz produkcja wełny i wyrobów wełnianych. Już w XVI wieku specjalny urząd królewski przykładał pieczęć kontrolną na każdej sztuce materiału, idącego na eksport. W XVIII stuleciu Angliki zaniechali noszenia strojów z aksamitów i jedwabi — wprowadzając wełnę. Od tego też czasu datuje się zdobycie przez Londyn prymatu w modzie męskiej.

Czy osiągnięcia chemii współczesnej w dziedzinie sztucznego włókna nie staną się w przyszłości groźną konkurencją dla angielskiej wełny — dziś jeszcze trudno jest sądzić. Przypuszczając jednak należy, że moda przyszłości znajdzie swe oparcie raczej w laboratorium badacza, niż u hodowcy owiec.

ANEGDOTY

ROZTARGNIENIE

Świetny bajkopisarz francuski Lafontaine wybrał się w odwiedzin do jednego ze swoich znajomych, którego nie widział już od dłuższego czasu. Ponieważ na pukanie nikt nie odzywał się, Lafontaine z kwadrans stał pod drzwiami.

— Ależ tam nikogo nie ma! — zwrócił mu uwagę przechodzący właśnie ślad znajomego.

— Jak to? — spytał zdziwiony Lafontaine. — Przecież dopiero na zime miał wyjechać do Włoch!

— Ależ on umarł, drogi panie.

Lafontaine milczy przez chwilę, zaskoczony tą wiadomością, po czym przypomniał sobie coś, oddał się mrużąc:

— Prawda, przecież byłem na jego pogrzebie...

MEGALOMANIA

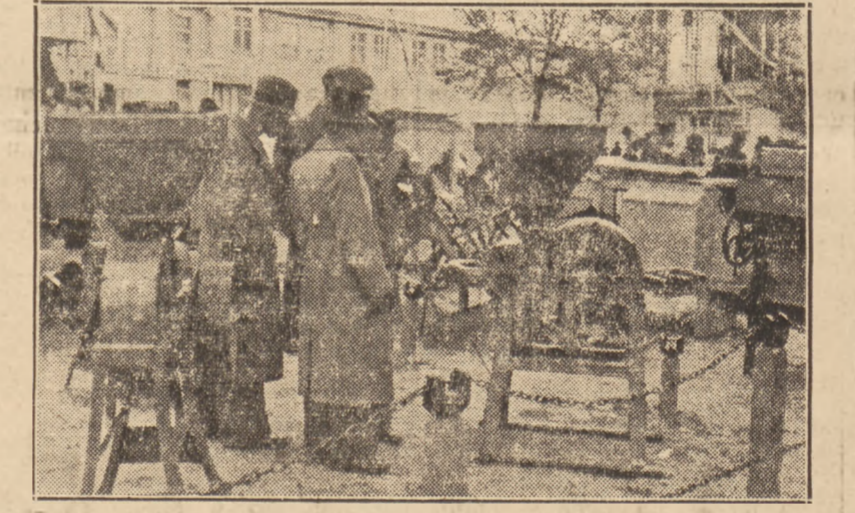
Kiedys Pirandello, słynny włoski dramaturg, laureat nagrody Nobla, otrzymał list, prawdopodobnie od jednego z wędzieli, zaadresowany w taki sposób:

„Do największego pisarza Włoch”.

Mimo tak pochlebnego tytułu, Pirandello odmówił przyjęcia listu.

— Gdyby to był list do mnie — odrzekł.

wiadczyl — zaadresowanoby go po prostu: „Do największego pisarza”.

Pierwsza Powojenne Targi Poznańskie. Stoisko maszyn rolniczych budzi wielkie zainteresowanie wśród rolników. Foto-Film

Z imprez stołecznych

Balet Tacjana Wysockiej

W nagłówku recenzji użyłem nazwy, podanej w afiszach, chociaż słuszniej byłoby nazwać omawianą imprezę popisem Szkoły Baletowej Tacjana Wysockiej. Pod pojęciem „balet” rozumiemy występy całkowicie już wyszkolonych tancerzy, gdy tutaj mamy do czynienia z pokazem metod pracy i jej wyników, z produkcjami uczennic a nie tancerek.

Odpowiedzi Redakcji

OB. MALINOWSKI HENRYK. Interwiewaliśmy w Waszej sprawie. Poinformowano nas jednak, żeście zrezygnowali z pracy w Centralnym Zarządzie Przemysłu Metalowego.

OB. STANISŁAW GRALAK. Najlepiej postawić sprawę wobec żony jasno. Okłamywanie jej i siebie nie ma najmniejszego sensu. Wątpię, abyście mogli otrzymać rozwód kościelny. Możecie natomiast wszcząć cywilne postępowanie rozwodowe.

TOW. GRODEK WŁODZIMIERZ. W Polsce nie ma szkoły detektywów. Kandydatów na pracowników służby śledczej szkoli się w Warszawie — Główna Komenda Milicji Obywatelskiej, ul. Karowa — Wydział Śledczy.

OB. GÓDLEWSKI ROMAN. Prosimy o podanie nazwy inst., w której żona Wasza pracuje, w celu ustalenia pochodzenia danej partii obuwia.

Ob. Makowski, Chodaków. — Wobec wielkiego natłoku materiału — konkurs na „Pamiętnik robotnika z okresu okupacji” nie został jeszcze rozstrzygnięty. Obecnie odbywa się jeszcze czytanie prac. Ostateczne rozstrzygnięcie konkursu i ogłoszenie nagród nastąpi w czerwcu b. roku.

Stanisława Zachocka. — Dziękujemy za przesłane artykuły. Wykorzystaliśmy do felietonu. Ponownie poruszymy sprawę marnotrawienia sprzętu samochodowego po sprawdzeniu danych.

Sprawa wykształcenia nowych kadr baletowych jest sprawą ważną. Sztuka baletowa jest u nas, jak i wszędzie zresztą, bardzo lubiana, wszelkie przedstawienia w tym rodzaju cieszą się niezmiennym powodzeniem. Przez zlikwidowanie w czasie wojny szkoły baletowej przy Teatrze Wielkim w Warszawie, szkoły, która już na wiele lat przed wojną przeżywała okres upadku — zahamował się dopływ nowych sił do baletu i sprawił, że dziś można na palcach jednej ręki policzyć tancerki i tancerzy polskich, których produkcje stoją na poziomie sztuki.

W tym aspekcie wysiłki pracującej od lat trzydziestu w swym zawodzie Tacjana Wysockiej zasługują na uwagę. Po zniszczeniu lokalu jej szkoły baletowej w Warszawie, artystka przeniosła się do powstania do Sosnowca, gdzie i obecnie prowadzi szkołę, kształcąca przyszłe tancerki.

Dwukrotnie produkcje baletu Wysockiej w Stoicy cieszyły się ogromnym powodzeniem u publiczności, co potwierdza nasz sąd o popularności sztuki tańecznej u nas i o konieczności popierania jej rozwoju. Zwyłe okłaski, jakimi nagradzano produkcje baletu Wysockiej, nie osłabiają jednak naszego krytycyzmu.

A więc przede wszystkim — o samej formie pokazu. W przerwach między produkcjami tańczonymi T. Wysocką prowadziła coś w rodzaju konferansjerki, żywej w ujęciu, lecz nader nieprzyjemnej w treści gdyż poświęcała prawie wyłącznie na wychwalanie własnych zasług, opowiadaniu o własnych sukcesach, obniżaniu wartości występów innych zespołów baletowych itd. Obecnie na latwiej pokaski, wypowiedzi T. Wysockiej, wwoływały niesmak u bardziej obywatelskiej publiczności.

Przechodząc do sprawy samej produkcji uczennic T. Wysockiej, musimy zaznaczyć, że wykazały one całkowitą

„Solignum” wraca do Wrocławia. Wypakowywane i segregowanie zbiorów. Foto-Film

GŁOS SPORTOWY

Nasi pięściarze wyjechali do Dublina

W dniach od 12 — 17 maja na Narodowym Stadionie w Dublinie odbędzie się pierwsze powojenne mistrzostwa Europy w boksie. W mistrzostwach tych weźmie udział ponad 100 najlepszych pięściarzy europejskich, reprezentujących 16 państw, m. inn. i Polskę.

Drużyna polska wyjechała do Dublina w następującym składzie: w. m. — Małak („Warta” Poznań), w. kogucia — Grzywoz („P. Past” Gliwice), w. półciężka — Antkiewicz (MKS Gdynia), w. lekka — Chychła („Gedania” Gdańsk), w. półśrednia — Trzegoswski (Łódź), w. średnia — Kołczyński („Grochów” Warszawa), w. półciężka — Szymura („Warta” Poznań), w. ciężka — Kłmek („Warta” Poznań).

Zastawienie to nie jest najlepsze, na jakie stać nas w tej chwili. W walce z naszymi przeciwnikami, którzy przybyli do Dublina, musimy mieć w walce z nimi nie tylko siłę, ale i wytrzymałość. W walce z nimi musimy mieć w walce z nimi nie tylko siłę, ale i wytrzymałość. W walce z nimi musimy mieć w walce z nimi nie tylko siłę, ale i wytrzymałość.

Naszym zdaniem b. sześciolowym posunięciem byłoby wysłanie pomocny Olejnika — Iwanickiego. Jest to także młody zawodnik, dysponujący silnym ciosem — typ pięściarza turniejowego. „Bombardier” gdański, mimo braku technicznych umiejętności, zapewne więcej w Dublinie do powiedzenia, niż jego niedoświadczony łódzki kolega.

W myśl regulaminu (wniosek polski

Sztafeta patrolowa hufców PW

300 junaków i 200 junaczek na starcie. Wojewódzki Urząd WF i PW w Warszawie organizuje w dniach 10 i 11 bm. cały szereg uroczystości i imprez, związanych z rocznicą „Święta Zwycięstwa”, według następującego programu:

Sobota, 10 maja, godz. 18: Uroczysta

Wszystkie organizacje młodzieżowe i młodzież PW winny przysłać swych delegatów na Akademię, którą zaszczycą swą obecnością przedstawiciele władz wojskowych i państwowych.

Niedziela, 11 maja, godz. 9. Marszowa sztafeta patrolowa patroli hufców PW (patrol składa się z 5 zawodników) z czterema zmianami. Trasa marszu wiedzie ulicami: Pl. Zwycięstwa — Królewska — Marszałkowska — Bracka — Al. S. Korskiego — Nowy Świat — Krakowskie Przedmieście — Pl. Zwycięstwa. Długość tej trasy wynosi ok. 6,500 m.

Dla junaczek trasa marszowej sztafety będzie krótsza i wygoda ona następująco: Pl. Zwycięstwa — Królewska — Marszałkowska — Al. S. Korskiego — Nowy Świat — Krakowskie Przedmieście — Pl. Zwycięstwa.

Równocześnie podobne marszowe sztafety patrolowe zostaną zorganizowane na Pradze. Trasa ich będzie następująca — dla junaków:

— Rondo Waszyngtona — Park Paderewskiego — Miedzeszyńska — Paryska — Pl. Przymierza — ul. Zwycięzów — Saska — Obrębów — Francuska — Rondo Waszyngtona — Park Paderewskiego. Długość trasy ok. 5,000 m. Dla junaczek: Park Paderewskiego — Francuska — Zwycięzów — Kryniczna — M. edzeszyńska — Jakubowska — Rondo — Park Paderewskiego. Długość trasy 3,000 m.

W Warszawie w sztafecie weźmie udział ok. 300 junaków i 200 junaczek. Impreza ta zapowiada się b. interesująco.

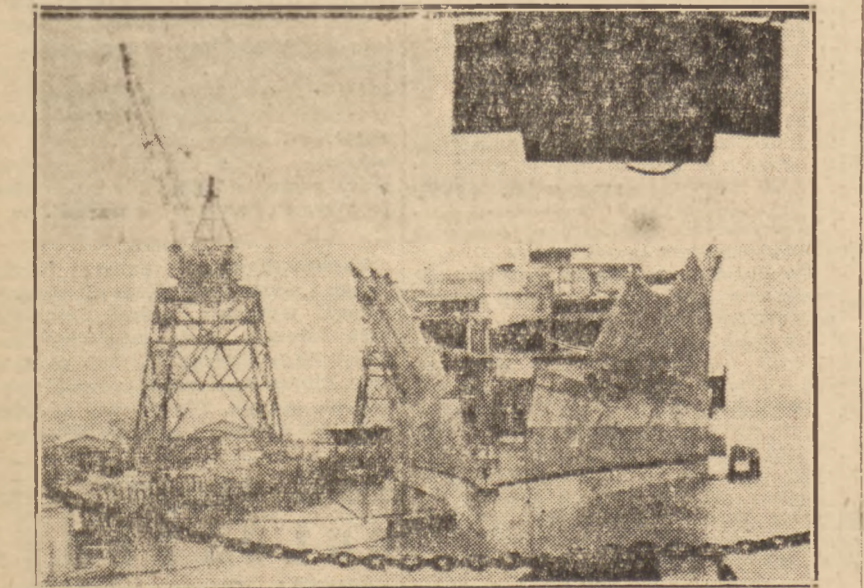
Skok amerykański Tyczka — 4,36

Nowy Jork. (Obsl. wł.) Na zawodach lekkoatletycznych Stanford University w Angell Field w Kalifornii skok o tyczce wygrał G. Smith, uzyskując wynik 4,36 m. Drugim miejscem podzielił się Nichols i Moore — po 4,10 m.

Był na 100 jardów przez płotki wygrał Snyder, w czasie 14,2 sek. Później kulą wygrał Dalaney, mając wynik 16,20 m.

Wszystkie te wyniki zostały uzyskane przez miejscowych lekkoatletów — akademików.

SIC TRANSIT GLORIA MUNDI

Dotychczas „Normandia”, sławny francuski statek pasażerski, „Normandie”, spoczęła została na smole. Tego kolosa o pojemności 79 tysięcy ton próbował w czasie wojny przerobić Amerykanie na transportowiec. W czasie przerobki jednak wybuchł pożar i statek zatonił. 2.500 murków pracowało przy przerobce do na powierzchnię. Ze względu na zbyt wielkie rozmiary zniszczeń, zaniechano odnowy. Przez 2 lata stała „Normandia” niepotrzebna w doku i musiała być kosztownie wywieziona do Nowego Jorku, gdzie wreszcie zdecydowano się sprzedać ją na smole. Ze sprzedaży otrzymano 261 tys. dolarów, podczas gdy Francji trzeba zapłacić 13 milionów odszkodowania, a koszt przerobki i ratowania wyniósł 12 milionów. Zdjęcie przedstawia na podziw rozmiarową daną zlokalizowaną „Błękitnej wstęgi” w porcie nowojorskim.

Foto-Film